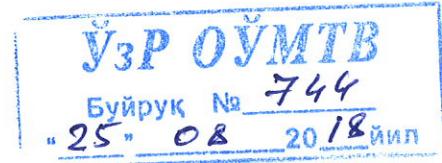

Ўзбекистон Республикаси
Олий ва ўрта махсус таълим вазирлиги

5230100 – Иқтисодиёт (темир йўл транспорти)
бакалавриат таълим йўналишининг малака талаблари

Тошкент

СЎЗ БОШИ

1. ИШЛАБ ЧИҚИЛГАН ВА КИРИТИЛГАН:

- Тошкент темир йўл мухандислари институти.
- “Ўзбекистон темир йўллари” Акциядорлик жамияти.

2. ТАСДИҚЛАНГАН ВА АМАЛГА КИРИТИЛГАН:

Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта маҳсус таълим вазирлиги хузуридаги Олий ва ўрта маҳсус, кассб-хунар таълими йўналишлари бўйича ўкув-услубий бирлашмалар фаолиятини Мувофиқлаштирувчи кенгашнинг 2018 йил «18» август даги 6 - сонли йиғилишида маъқулланган.

3. ЖОРӢЙ ЭТИЛГАН:

Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта маҳсус таълим вазирлиги.

Мазкур малака талабни Ўзбекистон Республикаси худудида расмий чоп этиш хукуки Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта маҳсус таълим вазирлигига тегишлидир.

МУНДАРИЖА

Т/р		бет
1.	<i>5230100 – Иқтисодиёт (темир йўл транспорти) бакалавриат таълим йўналишининг умумий таснифи</i>	4
1.1.	Кўлланиш соҳаси	4
1.2.	<i>5230100 – Иқтисодиёт (темир йўл транспорти) таълим йўналиши бўйича бакалаврлар касбий фаолиятларининг таснифи</i>	4
2.	<i>5230100 – Иқтисодиёт (темир йўл транспорти) таълим йўналиши бўйича бакалаврларнинг тайёргарлик даражасига қўйиладиган умумий талаблар</i>	7
2.1.	Бакалаврларнинг тайёргарлик даражасига қўйиладиган умумий талаблар	7
2.2.	<i>5230100 – Иқтисодиёт (темир йўл транспорти) таълим йўналиши бўйича бакалаврларнинг касбий фаолиятларига қўйиладиган малака талаблари</i>	8
3.	<i>5230100 – Иқтисодиёт (темир йўл транспорти) бакалавриат таълим йўналиши ўқув режаси ва фан дастурлари мазмунига қўйиладиган умумий талаблар</i>	10
3.1.	Ўқув режа фанлари блоклари мазмунига қўйиладиган умумий талаблар	11
3.2.	<i>5230100 – Иқтисодиёт (темир йўл транспорти) бакалавриат таълим йўналиши ўқув режасидаги юклама ҳажми</i>	12

1. 5230100 – Иқтисодиёт (темир йўл транспорти) бакалавриат таълим йўналишининг умумий таснифи

5230100 – Иқтисодиёт (темир йўл транспорти) таълим йўналиши бўйича бакалаврлар тайёрловчи олий таълимнинг ўқув режа ва фан дастури асосида амалга оширилади, унинг назарий ва амалий машғулотларини тўлиқ ўзлаштирган, якуний давлат аттестациясидан муваффақиятли ўтган шахсга «бакалавр» малакаси (даражаси) ҳамда олий маълумот тўғрисидаги давлат намунасидаги расмий ҳужжат(лар) берилади.

Ўқув режа ва фан дастурининг меъёрий муддати ва мос малака(даражаси) 1-жадвалда келтирилган.

1-жадвал

Ўқув режа ва фан дастурининг муддати ва битирувчиларнинг малака(даражаси)

Ўқув режа ва фан дастурининг номи	Малака (даражаси)	Ўқув режа ва фан дастурини ўзлаштиришнинг меъёрий муддати
Бакалавриатнинг ўқув режа ва фан дастури	Бакалавр	4 йил

1.1. Қўлланиш соҳаси

1.1.1. Олий таълимнинг ушбу малака талаби **5230100 – Иқтисодиёт (темир йўл транспорти)** таълим йўналиши бўйича олий маълумотли бакалаврлар тайёрлаш ўқув режа ва фан дастурларининг ўзлаштирилишини амалга оширишда Ўзбекистон Республикаси худудидаги барча олий таълим муассасалари учун талаблар мажмуини ифодалайди.

1.1.2. Олий таълим муассасаси мазкур бакалавриат таълим йўналиши бўйича кадрлар тайёрлаш ваколатига эга бўлганда малака талаб асосида ўқув режа ва фан дастурларини амалга ошириш ҳуқуқига эга деб ҳисобланади.

1.1.3. Малака талабларининг асосий фойдаланувчилари:

– мазкур таълим йўналиш бўйича фан, техника ва ижтимоий соҳа ютуқларини ҳисобга олган ҳолда ўқув режа ва фан дастурларини сифатли ишлаб чиқиш, самарали амалга ошириш ва янгилаш учун масъул олий таълим муассасаларининг профессор - ўқитувчилари;

– таълим йўналишининг ўқув режа ва фан дастурларини ўзлаштириш бўйича ўқув ҳамда тарбия фаолиятини самарали амалга оширувчи барча ходимлари ва талabalari;

– ўз ваколат доирасида битирувчиларнинг тайёргарлик даражасига жавоб берадиган олий таълим муассасаларининг бошқарув ходимлари (ректор, проректорлар, ўқув бўлими бошлиги, деканлар ва кафедра мудирлари);

– битирувчиларнинг тайёргарлик даражасини баҳолашни амалга оширувчи Давлат аттестация ва имтиҳон комиссиялари;

– олий таълим муассасасини молиялаштиришни таъминловчи органлар;

– олий таълим тизимини аккредитация ва сифатини назорат қилувчи ваколатли Давлат органлари;

– таълим йўналишини ихтиёрий танлаш ҳуқуқига эга бўлган абитуриентлар ва бошқа манфаатдорлар.

1.2. 5230100 – Иқтисодиёт (темир йўл транспорти) таълим йўналиши бўйича бакалаврлар касбий фаолиятларининг таснифи

1.2.1. 5230100 – Иқтисодиёт (темир йўл транспорти) таълим йўналиши бўйича бакалаврлар касбий фаолиятининг соҳалари:

5230100 – Иқтисодиёт (темир йўл транспорти) бакалавриат таълим йўналиши

– фан ва ишлаб чиқариш соҳасидаги йўналиш бўлиб, турли мулк шаклларига тегишли,

темир йўл транспортининг хўжалик юритувчи субъектлари, молия, кредит ва сугурта муассасалари, тармоқ илмий тадқиқот ташкилотлари, ўрта маҳсус ва олий таълим муассасаларнинг иқтисодий, молия, маркетинг, ишлаб чиқариш – иқтисодий ва таҳлил хизматларини ўз ичига олади, темир йўл транспортининг таркибий тузилмалари ва корхоналарини ривожлантиришга, истиқболини белгилашга, касбий кўниумага, мутасаддилик кобилиятига йўналтирилган инсон фаолиятининг воситалари, усуллари, методлари ва услублари билан боғлик комплекс масалалар мажмуасини қамраб олади.

Йўналиш бўйича фан, техника ва технологияларнинг замонавий ютуклари, кадрлар буюртмачилари талабларидан келиб чиқсан ҳолда бакалавларнинг касбий фаолияти соҳаларида қўшимча ва ўзгаришлар мумкин.

1.2.2. 5230100 – Иқтисодиёт (темир йўл транспорти) таълим йўналиши бўйича бакалаврлар касбий фаолиятларининг объектлари:

– темир йўл транспортининг хўжалик юритувчи субъектлари, уларнинг ҳаражатлари ва натижалари, молия ва ахборот оқимлари, таълим жараёнига мос касбхунар коллежларидағи ўқув-тарбия жараёни, ишлаб чиқариш ва ноишлаб чиқариш мажмуалари, ассоциациялар, корпорациялар, концернлар, холдинг, ишлаб чиқариш бирлашмаларининг ривожлантириш асослари, фирма ва компаниялар, шунингдек, тури мулк шаклидаги корхоналарни бошқариш, илмий тадқиқот муассасалари ва маҳаллий давлат органларида иқтисодий фаолиятни таъминлаш ҳамда ишлаб чиқариш жараёнлари ҳисобланади.

Йўналиш бўйича фан, техника ва технологияларнинг замонавий ютуклари, кадрлар буюртмачилари талабларидан келиб чиқсан ҳолда бакалавларнинг касбий фаолияти обьектларида қўшимча ва ўзгаришлар мумкин.

5230100 – Иқтисодиёт (темир йўл транспорти) таълим йўналиши бўйича бакалаврларнинг касбий фаолияти қўйидагиларни қамраб олади:

– темир йўл транспорти фаолиятини тадқиқ этиши ва унинг самарадорлигинии баҳолаши;

– темир йўл транспортида хўжалик юритувчи субъектлар фаолиятини белгиловчи иқтисодий ва ижтимоий-иктисодий кўрсаткичлар ҳисоб-китоби учун зарур бўлган бирламчи маълумотларни тайёрлаши;

– темир йўл транспортида тармоқ корхоналарини ривожлантиришининг стратегик йўналишиларини ишлаб чиқши, лойиҳалар ва таклифларни институционал, иқтисодий ва ижтимоий концепцияларини таҳлил қилиши;

– темир йўл транспорти корхоналарини ташкил этиши ва бошқаришининг илгор шакллари ва усулларини ишлаб чиқши, мониторинг олиб бориши ва татбиқ этиши, илмий тадқиқотлар ўтказишда фаол қатнашиши каби касбий фаолият турларини бажарishi;

– хўжалик юритувчи субъектларини иқтисодий хизматлар ҳамда бўлимлари фаолияти бошқарувини ташкил этиши ва таоминлаштириши бўйича қабул қилинган қарорларни тайёрлашида иштирок этиши;

– темир йўл транспортида тармоқ корхоналари фаолиятининг иқтисодий кўрсаткичларини тадқиқот қилиши;

– темир йўл транспортида тармоқ корхоналари фаолиятида таҳлил қилиши методларини қўллаши;

– темир йўл транспортида тармоқ корхоналарига инвестицияларни жсалб этиши лойиҳаларини ишлаб чиқши методларини қўллаши;

– темир йўл транспортида тармоқ корхоналари фаолиятини стратегик ривожлантиришида замонавий иқтисодий билимларни қўллаши.

1.2.3. 5230100 – Иқтисодиёт (темир йўл транспорти) таълим йўналиши бўйича бакалаврлар касбий фаолиятларининг турлари

- молиявий-иктисодий;
- ҳисоб, таҳлил ва назорат;

- ташкилий-бошқарув;
- ишилаб чиқарии ва хизмат құрсатии;
- илмий тадқиқот;
- педагогик (умумий үрта ва үрта махсус, касб-хунар таълими тизимида).

Йұналиш бўйича фан, техника ва технологияларнинг замонавий ютуклари, кадрлар буюртмачилари талабларидан келиб чиқсан ҳолда бакалавларнинг касбий фаолияти турларида қўшимча ва ўзгаришлар мумкин.

Таълим йұналиши бўйича тайёрланган бакалаврлар касбий фаолиятларининг муайян турлари таълим жараёнининг манфаатдор иштирокчилари билан ҳамкорликда олий таълим муассасаси томонидан аниқланади.

1.2.4. Таълим йұналиши бўйича бакалаврларнинг касбий мослашув имкониятлари

Таълим йұналиши бўйича бакалавр педагогик қайта тайёрлашдан ўтгандан сўнг үрта махсус, касб-хунар таълим муассасаларида махсус фанларни ўқитиши мумкин.

1.2.5. Таълимни давом эттириш имкониятлари

5230100 – Иқтисодиёт (темир йўл транспорти) таълим йұналиши бўйича бакалавр касбий тайёргарликдан кейин:

- 5A230101-Иқтисодий назария;
- 5A230102-Иқтисодиёт (тармоқлар ва соҳалар бўйича);
- 5A230103-Макроиқтисодиёт;
- 5A230104-Микроиқтисодиёт;
- 5A230105-Қишлоқ хўжалиги иқтисодиёти;
- 5A230106-Эконометрика;
- 5A230107-Иқтисодиётда ахборот технологиялари ва тизимлари;
- 5A230108-Монополияга қарши бошқарув ва рақобатни ривожлантириш;
- 5A230109-Иқтисодиётда математик моделлар;
- 5A230110-Демография. Мехнат иқтисодиёти магистратура мутахассисликлари бўйича икки йилдан кам бўлмаган муддатда ўқишни давом эттириши мумкин.

Шунингдек, ўрнатилган тартибда мустақил тадқиқотчилик асосида илмий тадқиқот ишларини олиб бориши мумкин.

2. 5230100 – Иқтисодиёт (темир йўл транспорти) таълим йұналиши бўйича бакалаврларнинг тайёргарлик даражасига қўйиладиган умумий талаблар

2.1. Бакалаврларнинг тайёргарлик даражасига қўйиладиган умумий талаблар:

- дунёкарап билан боғлиқ тизимли билимларга эга бўлиши; гуманитар ва ижтимоий-иқтисодий фанлар асосларини, жорий давлат сиёсатининг долзарб масалаларини билиши, ижтимоий муаммолар ва жараёнларни мустақил таҳлил қила олиши;
- Ватан тарихини билиши, маънавий миллий ва умуминсоний қадриятлар масалалари юзасидан ўз фикрини баён қила олиши ва илмий асослай билиши, миллий истиқлол гоясига асосланган фаол ҳаётий нуқтаи назарга эга бўлиши;
- табиат ва жамиятда кечеётган жараён ва ҳодисалар ҳақида яхлит тасаввурга эга бўлиши, табиат ва жамият ривожланиши ҳақидаги билимларни эгаллаши ҳамда улардан замонавий илмий асосларда ҳаётда ва ўз касб фаолиятида фойдалана билиши;
- инсоннинг бошқа инсонга, жамиятга ва атроф муҳитга муносабатини белгиловчи ҳуқуқий ҳамда маънавий мезонларни билиши, касб фаолиятида уларни ҳисобга ола билиши;

- ахборот йифиш, сақлаш, қайта ишлаш ва улардан фойдаланиш усулларини эгаллаган бўлиши, ўз касб фаолиятида мустақил асосланган қарорлар қабул қила олиши;
- тегишли бакалавриат йўналиши бўйича рақоботбардош умумкасбий тайёргарликка эга бўлиши;
- янги билимларни мустақил эгаллай билиши, ўз устида ишлаши ва меҳнат фаолиятини илмий асосда ташкил қила олиши;
- соғлом турмуш тарзи ва унга амал қилиш зарурияти тўғрисида илмий тассаввур ҳамда эътиқодга, ўзини жисмоний чиниқтириш уқув ва кўнникмаларига эга бўлиши лозим.

Бакалавр:

- таълим йўналиши бўйича олий маълумотли шахслар эгаллаши лозим бўлган лавозимларда мустақил ишлашга;
- тегишли бакалавриат йўналиши доирасида танланган мутахассислик бўйича мағистратурада олий таълимни давом эттиришга;
- кадрларни қайта тайёрлаш ва малака ошириш тизимида қўшимча касб таълими олиш учун тайёрланадилар.

2.2. 5230100 – Иқтисодиёт (темир йўл транспорти) таълим йўналиши бўйича бакалаврларнинг касбий фаолиятларига қўйиладиган малака талаблари

Молиявий-иктисодий фаолиятда:

- давлат ва хўжалик юритувчи субъектлар молиясини бошқариш бўйича Ўзбекистон Республикаси қонунлари ҳамда меъёрий-хукуқий ҳужжатларни билиши ва улардан ўз фаолиятида фойдалана олиш;
- темир йўл транспорти корхоналари бизнес-режаларини ишлаб чиқиш ва амалга ошириш;
- темир йўл тармоқ ва корхоналари маркетинги тадқиқотларини ўтказиш;
- темир йўл транспорти субъектлари фаолияти самарадорлигини баҳолашда молиявий кўрсаткичларни ҳисоблаш усулларини қўллаш;
- темир йўл транспорти субъектларининг молиявий барқарорлигини ошириш ва уни ривожлантириш йўлларини ишлаб чиқиш қобилиятларига эга бўлиши лозим.

Хисоб, таҳлил ва назорат фаолиятида:

- иқтисодиётнинг темир йўл транспортига оид маълумотларни йифиш, қайта ишлаш, таҳлил қилиш усулларини билиш;
- иқтисодий маълумотларни таҳлил қилиш ва умумлаштириш;
- темир йўл транспорти корхоналарининг мулкчилик шаклидан қатъий назар корхоналар фаолиятини халқаро амалиёт мезонлари, меъёрлари ва талаблари асосида таҳлил қилиш;
- темир йўл транспорти корхоналари кўрсаткичилари ўзгариш тенденциялари ва динамикасини таҳлил қилиш;
- темир йўл транспорти корхоналари молиявий ва статистик ҳисботларини тузиш ҳамда уларни шарҳлаш;
- таҳлилий масалаларни ҳал қилишда замонавий ахборот технологиялари ва техник воситалардан фойдаланиш қобилиятларига эга бўлиши лозим.

Ташкилий-бошқарув фаолиятида:

- темир йўл транспортида хўжалик юритувчи субъект фаолиятини режалаштириш, хисоб-китоб ва таҳлил қилиш бўйича услубий кўрсатмалар, хукуқий ҳамда меъёрий-хукуқий ҳужжатлардан фойдалана олиш;
- темир йўл транспортида режалаштириш ишларини ташкил этиш;
- темир йўл транспортида хўжалик юритувчи субъектини хўжалик-молиявий ва ишлаб чиқариш фаолияти бўйича истиқболли ва жорий режаларни (дастурларини) ишлаб чиқиш;

- бизнес-режани ишлаб чиқариш;
- режа, ҳисоб-китоб ҳужжатларини юритиш;
- моддий, меҳнат ва молиявий харажатлар нормативини ишлаб чиқариш;
- хўжалик юритувчи субъект ва унинг буйруқлари фаолиятини иқтисодий таҳлил ҳамда ҳисоб-китоб қилиш;
- меҳнат ва ишлаб чиқаришни ташкил этиш, янги техника ва технологияларни жорий этиш, рационализаторлик таклифлар ва ихтиrolар бўйича иқтисодий самарадорликни аниқлаш;
- ахборот-коммуникация технологияларини олиб бориш услублари ва воситаларидан фойдаланиш;
- шартномаларни тузиш учун зарур бўлган ҳужжатларни тўплаш;
- тезкор ва статистик ҳисботни олиб боришни ташкил этиш;
- ҳисботларни тузиш тартибларини аниқлаш;
- хўжалик юритувчи субъектларни иқтисодий фаолиятини оқилона ташкил этишда мамлакатимиз ва хорижий тажрибасини ўрганиш;
- ишлаб чиқариш, меҳнат ва бошқарувни ташкил этиш;
- ишлаб чиқаришни технологик асосларини билиш;
- хўжалик юритувчи субъектларни техника-иқтисодий ҳисоб-китоблар ва хўжалик фаолияти таҳлилини олиб боришида ахборот-коммуникация воситаларидан фойдаланиш;
- меҳнатни муҳофаза қилиш меъёр ва қоидаларига амал қилиш.
- темир йўл транспорти корхоналари фаолияти сифатини бошқариш жараёнларини ишлаб чиқиш ва татбиқ қилиш;
- темир йўл транспорти корхоналарида ишлаб чиқариш жараёнларини амалга ошириш учун зарур бўлган ишлаб чиқариш жараёнлари ва ресурсларини режалаштириш;
- замонавий ахборот технологиялари тизимини яратиш ва улардан фойдаланиш билан боғлиқ бўлган ишлаб чиқариш жараёнлари мониторинги ва сифатини баҳолаш методлари ва механизmlарини ишлаб чиқиш;
- темир йўл транспорти корхоналарида ишлаб чиқариш самарадорлигини таъминлаш бўйича илмий тадқиқотлар очимларини амалиётга татбиқ этиш;
- темир йўл транспорти корхоналари ишлаб чиқариш жараёнларида иқтисодий ва молиявий фаолиятни бошқариш;
- фикрлар ҳар хил бўлган шароитда бошқарув қарорини қабул қилиш;
- темир йўл транспорти корхоналари ишини ташкил қилиш ва уни бошқариш;
- бажараётган фаолияти бўйича иш режасини тузиш ва уни бажариш, назорат қилиш ва амалга оширган ишининг натижаларини баҳолаш;
- ишлаб чиқариш жараёнларининг атроф-муҳит муҳофазаси, ёнгин, техника ва меҳнат хавфсизлиги талабларига мослигини мониторинг қилиш **қобилияtlariga эга бўлиши лозим**.

Ўрта маҳсус, касб-хунар таълими тизимининг ихтисослигига мос таълим муассасаларида педагогик фаолиятида (касб таълими йўналишлари учун):

- ўрта маҳсус, касб-хунар таълими муассасаларида мутахассисликка оид тайёргарлик йўналишида назарда тутилган ўқув фанлари бўйича назарий ва амалий машғулотларни ўтказиш;
- ўқув фанларини ўқитиш услубиётини эгаллаш;
- замонавий ахборот ва педагогик технологиялардан фойдаланиб ўқув машғулотларини ўтказиш;
- ўқитилаётган фанлар бўйича дарсларни ўтказиш учун зарур бўлган ўқув-услубий ҳужжатларни тузиш, тайёрлаш ва расмийлаштириш;
- ўқитилаётган фан бўйича машғулотларни ўтказиш учун ўқитишнинг техник воситаларидан фойдаланиш;

– мустақил таълим ва ижодий қидирув натижасида ўқитилаётган фан ҳамда педагогик фаолият соҳасидаги услублар, воситалар ва шакллар тизимида ўз-ўзини мунтазам такомиллаштириб бориш қобилиятларига эга бўлиши керак.

Ишлаб чиқариш ва хизмат қўрсатиш фаолиятида:

- темир йўл транспорти корхоналарининг маҳсулот ишлаб чиқариш ва хизмат қўрсатиш бўйича ишларини режалаштириш ва бажариш;
- темир йўл транспорти маҳсулотлари ишлаб чиқариш ва хизмат қўрсатиш корхоналарида иқтисодий хизмат бўлинмаларини ташкил этиш;
- темир йўл транспорти корхоналарида янги маҳсулот ишлаб чиқариш ва хизмат қўрсатишнинг намунавий технологик жараёнларини ишлаб чиқиши ва қўллаш;
- темир йўл транспорти корхоналарида ишлаб чиқариш жараёнларини амалга ошириш учун зарур бўлган ишлаб чиқариш жараёнлари ва ресурсларини режалаштириш;
- темир йўл транспорти корхоналарида ишлаб чиқариш ва меҳнат ресурсларидан самарали фойдаланиш тамойилларини қўллаш;
- бажарилаётган назарий ва амалий ишлар мавзуси бўйича математик, информацион ва имитацион моделларни ишлаб чиқиши ва татбиқ этиши;
- лойиҳавий ва дастурий ҳужжатларни ишлаб чиқиши;
- темир йўл транспорти корхоналарини иқтисодий ривожлантириш бўйича тадқиқотлар ўтказиш;
- темир йўл транспорти корхоналарини бизнес- режасини ишлаб чиқиши;
- темир йўл транспорти корхоналари фаолиятини таҳлил қилиш;
- амалиётда ахборот технологияларининг халқаро ва касбий стандартларини қўллаш;
- темир йўл транспортида ишлаб чиқариш ва хизмат қўрсатиш корхоналари рақобат стратегияларини ишлаб чиқиши қобилиятларига эга бўлиши керак.

Илмий-тадқиқот фаолиятида:

- илмий тадқиқот институтлари ва илмий марказларда таълим йўналишларидағи фанлар ва уларни ўқитиши методикасига оид мавзуларда тадқиқот олиб бориш;
- темир йўл транспорти корхоналарида ишлаб чиқариш ва хизмат фаолиятини ташкил этиши бўйича илмий тадқиқот ишларини амалга оширишга қатнашиш;
- темир йўл транспорти корхоналарига тегишли мамлакатдаги ва хорижий давлатлардаги фан-техника ютуқлари, маҳсус адабиётлар ва бошқа илмий-техник ахборотларни ўрганиш;
- темир йўл транспорти корхоналаридаги муаммолар мавзулари бўйича иқтисодий ахборотларни йиғиши, қайта ишлап, таҳлил қилиши ва тизимлаштириш ишларини амалга ошириш;
- интернет тармоғида энг янги илмий ютуқлар ҳақидаги маълумотларни мақсадга йўналган ҳолда қидириш ва топиш;
- таълим йўналишларидағи фанларга оид илмий тўпламлар, маҳаллий ва чет эл илмий тадқиқот ютуқларини ўрганиш;
- илмий тадқиқот ишланмаларини тайёрлаш, соҳа адабиётлари экспертизасини амалга оширишда қатнашиш;
- маълумотларни жамлайди, қайта тайёрлайди, мавзу бўйича илмий маълумотларни тизимли таҳлил қилиш;
- тадқиқот натижалари ва ишланмаларини татбиқ этиши;
- илмий муаммолар ечими натижаларини амалиётга жорий этиши қобилиятларига эга бўлиши керак.

Педагогик фаолиятида (умумий ўрта ва ўрта маҳсус, касб-хунар таълими тизимида):

- умумий ўрта, ўрта маҳсус касб-хунар таълим тизимининг таълим муассасаларида тайёргарлик йўналишида назарда тутилган ўкув фанлари бўйича

иктисодий фанлардан замонавий ахборот ва педагогик технологиялардан фойдаланиб назарий ҳамда амалий машғулотларни ўтказиш;

– ўқув жараёнини ташкил этиш ва ўтказилишига кўмаклашиш, тадқиқотларда иштирок этиш, маълумотларни тўплаш, умумлаштириш ва таҳлил этиш;

– ўқитилаётган фанлар бўйича дарс машғулотларини ўтказиш учун зарур бўлган ўқув-методик ҳужжатларни шакллантириш, тузиш ва уларни татбиқ этиш;

– мустақил таълим ва ижодий қидирув натижасида ўқитилаётган фан ҳамда педагогик фаолият соҳасидаги методлар, воситалар ва шакллар жабҳаларида ўз-ўзини мунтазам такомиллаштириб бориш қобилиятларига эга бўлиши лозим.

3. 5230100 – Иқтисодиёт (темир йўл транспорти) бакалавриат таълим йўналиши ўқув режаси ва фан дастурлари мазмунига қўйиладиган умумий талаблар

5230100 – Иқтисодиёт (темир йўл транспорти) бакалавриат таълим йўналиши ўқув режаси ва фанлар дастурлари умумий ўрта ва ўрта маҳсус, касб-ҳунар таълими билан узлуксизлик ва узвийлик таъминланишини инобатга олган ҳолда ишлаб чиқилиши ва талабаларнинг қуидаги мажбурий фанлар блокларини ўзлаштиришини назарда тутиши зарур:

- гуманитар ва табиий-илмий;
- умумкасбий;
- ихтисослик;
- қўшимча.

Касб фаолияти кўникмаларини эгаллаш учун малака амалиётлари ўтилиши назарда тутилиши шарт.

Ўқув режалар мажбурий ўқув фанлари билан бир қаторда талабалар танлаган фанларни ҳам ўз ичига олиши шарт.

Бакалавриат таълим йўналиши ўқув режаси ва фанлар дастурларини ўзлаштиришда талабаларнинг ўқув фанларига оид бир қанча масалалар ва муаммолар бўйича мустақил билим олиши назарда тутилиши лозим.

Бакалавриат таълим йўналиши ўқув режасига мувофиқ якуний давлат аттестацияси билан тугалланиши шарт.

3.1. Ўқув режа фанлари блоклари мазмунига қўйиладиган умумий талаблар

Гуманитар ва табиий-илмий фанлар блоки бўйича:

Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта маҳсус таълим вазирлиги томонидан тасдиқланадиган олий таълимнинг бакалавриат таълим йўналишлари ўқув режаларидағи гуманитар ва табиий-илмий фанлар блокига қўйиладиган умумий талаблар асосида белгиланади, умумий ўрта ва ўрта маҳсус, касб-ҳунар таълими билан узвийлик ҳамда узлуксизликни инобатга олган ҳолда билишнинг математик усуслари, мураккаб иқтисодий тизимлар ва жараёнларни моделлантириш тамойиллари, информатика ҳамда ахборот тўплаш, уларни қайта ишлаш ва узатиш усусларининг жамиятдаги ўрни ва аҳамияти ҳақида олий даражадаги тасаввурларни шакллантириши;

табиий фанларнинг ўзаро фундаментал бирлиги; замонавий табиий ҳодисаларни тадқиқ этиш концепцияси; табиатдан оқилона фойдаланиш ва инсон фаолиятининг экологик тамойиллари; табиатга путур етказмайдиган технологиялар яратиш истиқболлари ҳақидаги илмий тасаввурларни шакллантириши;

таълим йўналиши учун зарур бўлган фундаментал фанларни чукур ўрганишнинг илмий ва назарий асосларини таъминлаши;

коинотнинг табиий объект эканлиги ва унинг эволюцияси ҳақидаги илмий тасаввурларни шакллантириши лозим.

Умумкасбий фанлар блоки бўйича:

математик ва табиий-илмий фанлар билан махсус фанлар ўртасида илмий ва назарий боғлиқликни таъминлаш;

таълим йўналиши ихтисослик фанларни ўрганиш ва чуқур эгаллаш учун зарур бўлган фундаментал умумкасбий билимларни, амалий кўникма ва уқувларни шакллантириш;

таълим йўналишига мувофиқ касб фаолияти соҳаларида эришилган асосий ютуқлар, муаммолар ва уларнинг ривожланиш истиқболлари ҳақида тасаввур ҳосил қилиш;

иқтисодий ғояларнинг асосий оқимлари эволюциясининг хусусиятлари ва тенденциялари, миллий иқтисодиёт ва унинг макроиқтисодий ўлчамлари, иқтисодий салоҳиятдан самарали фойдаланиш муаммолари юзасидан назарий хулосалар чиқариш;

иқтисодий таълимотларнинг ривожланишидаги ўрганилаётган қонуниятлар негизида миллий иқтисодиётни ислоҳ қилиш билан боғлиқ мунозарали масалаларни муҳокама қилиш;

таваккалчилик ва уни пасайтириш, корхоналарда максимал фойдага эришиш нуқтасини аниқлаш, талаб ва таклиф эластиклигини ҳисоблаш, рақобатлашган бозор шароитида нархни белгилаш, ишлаб чиқариш харажатлари ва фойдани ҳисоблаш ҳамда меҳнат бозори, капитал бозори ва ер бозорини таҳлил қилиш;

макроиқтисодий сиёсатнинг иқтисодий жараёнлар ва алоҳида кўрсаткичларга таъсир кўрсатиши қонуниятларини аниқлаш;

давлат ҳокимияти ва унинг ваколатларини турли поғоналар ўртасида тақсимлаш тамойиллари ва минтақа молиявий маблағлари ҳамда уларнинг шаклланиш хусусиятларини аниқлаш;

статистика амалиётида қўлланиладиган иқтисодий кўрсаткичлардан фойдаланиши;

меҳнатни ташкил этиши, меҳнат бозорини ривожлантириши ва тартибга солиши ҳамда аҳоли бандлигини таъминлаш;

жаҳон хўжалиги ва халқаро иқтисодий муносабатлар соҳасида маълумотлар йиғишини ташкиллаштириш ва уларнинг сифатини баҳолашни билиш;

режалаштириш, ташкил этиш, мотивациялаш ва мувофиқлаштириш, бозор ҳолати ҳақида ахборот тўплаш ва қайта ишлаш, пул, кредит, қимматли қофозлар, молия бозорлари фаолияти кўрсаткичларини таҳлил қилиш кўнкимларига эга бўлиши;

корхонада маркетинг фаолиятини ташкил этиш тизими, маркетинг комплекси, маркетингнинг ички ва ташқи мухити, бозор конъюнктураси ва бозор сигимини таҳлил қилиш кўнкимларига эга бўлиши;

хўжалик юритувчи субъектларнинг маблағлари, уларнинг ташкил топиш манбалари ва уларнинг иқтисодий салоҳиятини баҳолаши;

бюджет-солиқ сиёсатининг таркиби, унинг ишлаб чиқилиши, амалга оширилиши ва асосий йўналишлари, инвестицияларни жалб қилиш ва баҳолашнинг стратегик ва тактик усуллари ҳақида тасаввурга эга бўлиши;

ишлаб чиқаришни ташкил этиш тизимидағи институтлар фаолияти ва уни ташкиллаштириши;

ишлаб чиқаришни режалаштириш, лойиҳалаштириш ва ташкил этишга қўйиладиган асосий талабларни билиши;

корпоратив бошқарув тизимларини билишини таъминлаши лозим.

Ихтисослик фанлар блоки бўйича:

тегишли бакалавриат таълим йўналиши бўйича махсус билимларни, касб фаолияти кўнкимлари ва уқувларини шакллантириши;

мамлакатда темир йўл транспортига бўлган эҳтиёжни таъминлаши;

темир йўл транспортидаги хўжалик юритувчи субъектлар фаолиятини ташкил этиш ва иқтисодий барқарорлигини таъминлаши;

таълим йўналиши негизидаги муайян магистратура мутахассислиги бўйича келгусида таълимни давом эттиришга онгли муносабатда бўлишига кўмаклашиши лозим.

Кўшимча фанлар блоки бўйича:

таълим йўналиши талабаларнинг умумкасбий ва ихтисослик фанлари бўйича кўшимча равишда чуқур билим олишга бўлган эҳтиёжини қондириш;

рақобатбардошликни таъминлаши ҳамда таълим хизматлари соҳалари ривожини жадаллаштириш;

таълим сифатига кўйилаётган талаблар тез ўзгараётган шароитда бакалавриат таълим йўналишлари бўйича ўқув режалар ва фан дастурларининг сафарбарлиги ва мослашувчан бўлишини таъминланиш;

касбий фаолият стратегияси ва тактикасини тўғри танлай олиш, касбий нуқтаи назарнинг барқарорлигини таъминлаши лозим.

Танлов фанлари бўйича:

Таълим йўналиши бўйича фан, техника ва технологияларнинг замонавий ютуқлари, кадрлар буюртмачилари талабларидан келиб чиқсан ҳолда танлов фанларининг маркиби ва уларнинг мазмунига қўйилган талаблар ОТМ Кенгаши томонидан белгиланади.

3.2. 5230100 – Иқтисодиёт (темир йўл транспорти) бакалавриат таълим йўналиши ўқув режасидаги юклама ҳажми

Барча турдаги аудитория ва аудиториядан ташқари ўқув ишларини ўз ичига олган ўқув юкламасининг энг юқори ҳажми ҳафтасига 54 соат қилиб белгиланади. Ишлаб чиқаришдан ажралган ҳолда (кундузги) ўқиши шакли учун аудитория машғулотларининг энг юқори ҳажми ҳафтасига 30 соатгacha қилиб белгиланиши мумкин.

Ўқишининг норматив муддати тўрт йил бўлгани ҳолда ўқув жараёни 204 ҳафта давом этиши зарур.

Ўқув даврининг умумий ҳажми қўйидагича тақсимланади:

Ўқув даврининг умумий ҳажми қўйидагича тақсимланади:	
назарий таълим	-59,8%
аттестация	-7,9%
таътил	-14,7%
малака амалиёти	-14,7%
битириув малакавий иши	-2,9%

Назарий таълим ҳажми “Ижтимоий соҳа, иқтисод ва хукуқ” билим соҳасига мувофиқ фанлар блоклари бўйича қўйидагича тақсимланади:

гуманитар ва табиий-илмий фанлар	28,3 %;
умумкасбий фанлар	45,6 %;
ихтисослик фанлар	20,3%;
кўшимча фанлар	5,8 %.

Ўқув йилида таътил даврининг умумий ҳажми 6 - 10 ҳафта қилиб белгиланади.

Библиографик маълумотлар

УДК 002: 651. 1/7

Гурӯҳ Т 55

OKC 01.040.01

Таянч сўзлар:

касбий фаолият тури, компетенция, модуль, таълим йўналиши, касбий фаолият обьекти, касбий фаолият жабхаси, бакалавриатнинг асосий ўқув режа ва фан дастури (бакалавриат дастури), профиль, ўқиб-ўрганиш натижалари, ўқув даври, иқтисодиёт, темир йўл транспорти хўжалик юритувчи субъектлари, корхона фаолияти, ишлаб чиқариш технологияси, ишлаб чиқаришни технологик асослари, ишлаб чиқаришни режалаштириш ва лойиҳалаштириш, ишлаб чиқариш харажатлари, фойдани максималлаштириш, модернизация, самарадорлик, рақобатбардошлиқ.

79

**Ишлаб чиқувчилар, келишилган асосий турдош олий таълим
муассасалари ҳамда кадрлар истеъмолчилари
ИШЛАБ ЧИҚИЛГАН:**

Тошкент темир йўл муҳандислари институти

Ректор М.Х.Расулов

M.Y.

2018 йил «3» август

“Ўзбекистон темир йўллари” Акциядорлик
жамияти Бошқарув раиси ўринбосари

M.Y.

2018 йил «3» август

КЕЛИШИЛГАН:

Ўзбекистон Республикаси
Олий ва ўрта махсус таълим вазирлиги хузуридаги
Олий ва ўрта махсус, касб-хунар таълим мини
Ривожлантириш маркази

Директор Б.Х. Раҳимов проф. Б.Х. Раҳимов

M.Y.

2018 йил «7» 08

(Signature)

Тошкент давлат иқтисодиёт университети

Ректор

Б.Ю.Ходиев проф. Б.Ю. Ходиев

M.Y.

2018 йил «7» 08

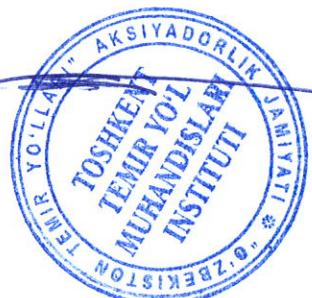

**5230100 –Иқтисодиёт (темир йўл транспорти) таълим йўналиши бўйича
малака талаблари ва ўқув режасини ишлаб чиқувчи Ишчи гурух
таркиби**

T/ р	Ишчи гурух раиси ва аъзоларининг Ф.И.Ш.	Лавозими, илмий даражаси ва унвони, иш жойи	Имзо
1	Акбаров М.И.	- раис, Иқтисодиёт факультети декани, и.ф.н.;	
Аъзолари:			
2	Расулмухамедов М.М.	-аъзо, “Темир йўлда ахборот тизимлари” кафедраси мудири, ф-м.ф.н., доцент;	
3	Ходжаева Н.А.	-аъзо, “Иқтисодиёт ва менежмент” кафедраси мудири, и.ф.н.;	
4	Джуманова А.Б.	-аъзо, “Бухгалтерия ҳисоби ва аудит” кафедраси мудири, и.ф.н.	

Ректор

Расулов М.Х.

Ўқув ишлари

/ бўйича проректор

Каримова Ф.Ф.

Декан

Акбаров М.И.

Тошкент темир йўл мұхандислари институти

5230100 - Иктисолиёт (темир йўл транспорти) бакалавриат таълим йўналиши учун янгидан яратиладиган малака талабларига кадрлар истемолчилаrinнинг бакалавриат таълим йўналишлари мутахассислиги битирувчилари касбий фаолиятларига кўйиладиган умумий малака талаблари (касбий компетентлик талаблари)

Г/Р	5230100	Иктисолиёт (темир йўл транспорти)	“Ўзбекистон темир йўллари” АЖ Иктисолиёт таҳлил ва прогнозлаш бошқармасининг бакалавриат таълим йўналиши битирувчилари касбий фаолиятларига кўйиладиган умумий малака талаблари (касбий компетентлик талаблари) Касбий фаолиятга кўйиладиган умумий малака талаблари (касбий компетентлик талаблари)	Бакалавриатура
1			Битирувчи кўйидаги компетенция ва қобилиятларга эга бўлиши керак: – Ўзбекистон Республикаси иктисолиётини ривожлантириш ва модернизациялаш шароитида темир йўл транспорти транспортининг роли; – юқ ва йўловчи ташишда темир йўл транспортидан рационал фойдаланиш соҳалари; – темир йўл транспортининг фаолият юритилиши ва ривожланниши самарадорлигини иктисолиёй баҳолашнинг услугубий асослари; – юқ ва йўловчи ташиш иктисолиёти; – бозор шароитида темир йўлларнинг эксплуатацияни иши иктисоли, сифати ва уни тартибга солиниши; – темир йўл тармоғининг моддий-техник базасини реконструкция килиш ва ривожлантириш самарадорлиги; – инновацион лойиҳаларнинг самарадорлигини аниқлаш тамойиллари; – темир йўл транспорти ривожланнишини иктисолиёт тартибга солиш ва инвестицияларни бошкариш; – темир йўл транспортида меҳнатни ташкил килиш, режалаштириш ва меҳнатга ҳак тўлаш масалалари; – темир йўл транспортида нарх сиёсати ва нархларни шакланиш услублари;	

- миilliй иктисодиёт ривожланишида корхонанинг ўрни ва роли;
- темир йўл транспорти корхоналари иктисодиётининг услугубий ва назарий асослари;
- корхона хўжалик фаолиятини режалаштириш ва башорат килиш;
- бозор иктисодиёти шароитида режалаштиришинг асосий функциялари ва вазифалари;
- темир йўл транспорти ва унинг тузилмавий бирликларининг асосий вазифалари ва тамойиллари;
- тармоқнинг иктисодий соҳадаги асосий вазифалари;
- корхоналарнинг бошқариси механизмлари тузилмалари ва уларнинг вазифалари;
- корхоналарнинг моддий-техник базаси, маблағлари ва даромадлари;
- темир йўл транспортида иктисодий ислоҳатларни чукурлаштиришининг устувор йўналишлари;
- темир йўл транспортида иктисодий конунларни амал килиши;
- бошқарув хусусиятлари, тамойиллари ва услублардан фойдаланиш;
- тадбирлар ва мажмууавий дастурларни иктисодий самарадорлигини аниқлаш;
- инвестицион лойихалар ва уларнинг иктисодий самарадорлигини баҳолаш;
- эксплуатацион харажагларни режалаштириш услугублари;
- ташниш таннархини хисоблаш ва тахлил килиш услугублари;
- темир йўл транспорти тузилмавий бўлинмаларининг ишлаб чикариш кўрсаткичлари;
- юқ ва йўловчи ташниш кўрсаткичларини режалаштириш ва хисоблаш;
- транспорт масалаларини етишда иктисодий-математик услубларини кўллаш;
- ахолининг транспорт харакатчанлини кўрсаткичларини аниқлаш;
- юкли ва йўловчи харакатида харакатланувчи таркиб ишини режалаштириш ва иктисолдий тартибга солиш хусусиятлари;
- темир йўл транспортида меҳнатга ҳак тўлаш шакллари ва иш ҳаки миқдорини аниқлашни;
- юқ ва йўловчи ташнишни режалаштириш;
- минтақавий темир йўл узели тузилмавий бўлимларининг ишлаб чикариш ва иктисолдий кўрсаткичларини режалаштириш;
- минтақавий темир йўл узелининг сифат кўрсаткичлари ва харакат таркибларининг иш хажмини режалаштириш;
- корхоналарда меҳнат ва иш ҳаки режасини ишлаб чикиш;
- корхоналарда таннарх ва эксплуатациона харражатларни режалаштириш;
- корхонанинг эксплуатация ва таъмирлаш ишларида банд бўлган ишчилари сонини аниқлаш;
- локомотив ва вагон деполарида таъмирлаш дастурини ишлаб чикиш;
- корхона иш ўлчовларининг таннарх калькуляциясини ишлаб чикиш;
- корхоналар ракобатбардошлигини оширишининг чет эл тажрибалари;
- корхона кўрсаткичларига таъсири этувчи омиллар;
- темир йўлда таъаб ва таклиф ҳолатини таҳтил килиш;

- транспорт хизматлари бозорида ракобаттардошикни баҳолаш;
- бозор иктисодиёти тизимида режалаштириш ва бошқарыш услубларидан фойдалана олиш;
- транспорт ишинни режалаштиришда транспорт-иктисодий балансларни ишлаб чикиш;
- юқ ва йўлловчи ташишида юзага келадиган тенгсизлик холатини таҳтил килиш ва юмшатиш йўлларини аниклаш;
- харакатланувчи таркиб ишининг хажм ва сифат кўрсаткичларини хисоблаш;
- темир йўл транспортида ишловчиларнинг меҳнат унумдорлиги даражасини аникловчи омилларни таҳтил килиш;
- ягона тариф сеткаси асосида иш ҳакини хисоблаш;
- темир йўл транспорти корхоналарининг бизнес-режаларини ишлаб чикиш;
- иктисодий,ижтимоий ва ташкилий кўрсаткичларни хисоблаш ва умумлаштириш;
- корхона иктисодий кўрсаткичларини таҳтил килиш;
- асосий воситалардан фойдаланиш кўрсаткичларини баҳолаш;
- корхоналар техник-иктисодий кўрсаткичларини яхшилаш бўйича тавсиялар ишлаб чикиш;
- темир йўлларни электрофиқиацияланнинг иктисодий самарасини баҳолаш;
- вагон паркини модернизациялаш ва вагон таъмирлаш корхоналарини ривожлантиришнинг иктисодий самарасини аниклаш;
- корхоналарни ривожлантириш ва модернизацияланнинг иктисодий самарасини баҳолаш;
- корхона таннархини белгилашда, харажатлар тежамкорлиги йўлларини аниклаш;
- корхонанинг айланма маблағларга бўлган эҳтиёжини аниклаш;
- корхона ишчилари сонини иш турларига қараб аниқлаш ва уларга иш ҳаки тўловларини белгилаш;
- ишчилар меҳнат унумдорлигини ошириш омилларини таҳтил килиш;
- корхоналарнинг иктисодий, молиявий натижаларини баҳолашни;
- меҳнатни мебўрлашнинг мазмунни ва моҳияти;
- темир йўл транспортида меҳнатни мебўрлаштириш соҳасида турган вазифалари;
- меҳнатни ташкил этиш моҳияти;
- темир йўл транспорти корхоналарида меҳнатни ташкил этишини такомиллаштиришнинг асосий йўналишлари;
- иш жойларини ташкил этиш, хизмат кўрсатиш ва ишлаб чиқаришда меҳнат шароитларини;
- иш вакти сарфининг класификасиясини;
- иш вакти сарфини ўрганиш усусларини;
- меҳнатни мебўрлаштириш услублари ва холатларини;
- меҳнат мебўри ва мебўрлаштиришни лойихалаштиришни;
- локомотив бригадаларининг меҳнатини мебўрлаштиришни;
- станцияларда меҳнатни мебўрлаштиришни;

- ортиш – тушириш ишларидан мөнхатни мөйөрлаштириш;
- йўл хўжалигда мөнхатни мөйөрлаштириш;
- ишчиларга замонавий иш хаки тўлашда мөнхатни мөйөрлаштириш;
- бригадаларда мөнхатни ташкил этиш;
- мөнхатни ташкил этиш даражасини аниклаш;
- темир йўл транспортни шизиларининг мөнхатни хак тўлашни ташкил қилишни;
- иккисодиёт тармоқларидан ишлаб чикариш харажатлари ва маҳсулот таннахии тушунчи;
- маҳсулот таннахини хисоблашнинг асосий тамойиллари;
- темир йўл транспортининг эксплуатациян фоалитигида харажатларни грухлаш ва харажатлар номенклатурасининг тузилмаси;
- ишлаб чикариш таннахига киритиладиган ва киритилмайдиган харажатлар гаснифи;
- бозор шароитида темир йўлда ташиш таннахини хисоблаш хусусиятлари;
- ташиш хажми ва иш шароитини ташиш таннахига тасири;
- ташининг аник шароитларини белгиловчи омиллар;
- ягона харажатлар ставкаси услугубининг моҳияти;
- темир йўл транспортгида юкларни йўқотилиши ва темир йўлларнинг эксплуатациян иш кўрсаткишлари;
- темир йўлларнинг эксплуатациян харажатларига реконструкция килиши бўйича белгиланган тадбирларнинг тасири ўрганиш;
- маҳсулот таннахри калькуляциясининг умумий асослари;
- саноат туридаги корхоналарда маҳсулот таннахини аниклаш услублари;
- харажат элементлари асосида эксплуатациян харажатларни режалаштириш ва хисоблаш услублари;
- темир йўлда ташиш жараёни операциялари бўйича харажатларни таксимлаш;
- харажатлар ставкаси микдорини корректировка килиш хусусиятлари;
- харакатланувчи таркибдан фойдаланишининг бир неча сифат кўрсаткичларининг бир вактининг ўзгаришида ташиш таннахини ўзгаришини хисоблаш ва тахлил килиш услублари;
- алоҳида турдаги ишларни бажариш билан боғлик бўлган келтирилган харажатларни аниклаш;
- темир йўлда ташиш жараёни операциялари бўйича харажатларни таксимлаш;
- эксплуатациюн иш бирлиги нархини аниклаш;
- таннахни юқ ташиш масофасига боғликлиги ва турли хил юқларни ташиш таннахини аниклаш;
- иш сифатини ошириш ва асосий фондлардан фойдаланишини яхшилаш, ИГТ ташиш таннахига тасири кўрсатиш даражасини аниклаш;
- харажатлар таркиби тўгрисидаги Низом ва "Ўзбекистон темир йўллари" АЖ харажатлар Номенклатурасини билдиш;

- ташш жараёнини таъминлаб берувчи асосий темир йўл бўлинмаларининг эксплуатацион харажатлар режаси таркибига кирувчи харажатларни хисоблаш ва тахлил килиш;
- ташш ва тортув турлари бўйича таннархни хисоблаш;
- тармок харажатлар номенклатурасининг алоҳида моддалари бўйича харажатлар ва ташш таннархни хисоблаш;
- харажатларни иш хажмига боғлик ва боғлик бўлтмаган харажатларга бўлиш зарурити;
- иш хажми ва харажатларни алоҳида гурухларни математик бўғликлитини аниклаш ва баҳолаш
- боғлик харажатларни ўлчовлар бўйича гурухлаш, харажат ставкасини аниклаш;
- харакатланувчи таркибдан фойдаланиш кўрсаткичлари ўрганиш ва тахлил килиш;
- ягона тариф сектаси асосида иш ҳакини хисоблаш;
- харажатлар мельерини камайтириш бўйича тавсиялар ишлаб чикиш;
- асосий воситалардан фойдаланиш кўрсаткичлари холатини тахлил килиш ва баҳолаш.

Келишилган:

Ўзбекистон темир йўллари” АЖ
Иқтисодий таххили ва прогнозлаш
бошкармаси бошлиғи

Б.И.Наримов

“Ўзбекистон темир йўллари” АЖ
Персоналларни бошқариш ва кадрлар таҳдидлари
бошкармаси бошлиғи

“

Тузувчи:

“Иқтисодий ва менежмент”,
кафедраси мудири

Н.А. Ходжаева

**Тошкент темир йўл мұхандислари институтида 5230100 – Иқтисодиёт
(темир йўл транспорти) бакалавриат таълим йўналиши бўйича
тайёрланган малака талаблари ва ўқув режасини ишлаб чиқарувчилар ва
кадрлар истеъмолчилари ўртасида**

КЕЛИШУВ ДАЛОЛАТНОМАСИ

Тошкент ш.

“7” 08 2018 й.

Биз қуйида имзо қўювчилар – “Ўзбекистон темир йўллари” АЖ Иқтисодий тахлил ва прогнозлаш бошқармаси бошлиғи Б.Ш.Наримов, Тошкент темир йўл мұхандислари институти ректори М.Х.Расулов, Тошкент давлат иқтисодиёт университети ректори Б.Ю. Ходиев Тошкент темир йўл мұхандислари институтида олий ва ўрта маҳсус, касб ҳунар таълимини ривожлантириш маркази ва профессор-ўқитувчилар билан биргаликда “Олий таълим йўналишлари ва мутахасисликлари Классификатор”га мувофиқ 5230100 – Иқтисодиёт (темир йўл транспорти)бакалавриат таълим йўналиши бўйича малака талабларини ишлаб чиқилаётганлиги ҳақида ахборот берди, уларни мухокама қилиш ҳамда ушбу ишлаб чиқилган малака талабларининг мазмунини билан таништириб, келишув ҳақида ушбу далолатномани туздик.

Юқоридаги бакалавриат таълим йўналиши бўйича малака талабларининг ишлаб чиқилишида кадрлар истеъмолчилари: “Ўзбекистон темир йўллари” Акциядорлик жамияти, Тошкент давлат иқтисодиёт университети ва бошқа кадрлар истеъмолчилари томонидан қўйилган талаблар инобатта олинган.

Таълим йўналиши бўйича ўқув режа ва малака талабларининг ишлаб чиқилишида: “Таълим тўғрисида”, “Кадрлар тайёрлаш миллий дастури тўғрисида”ги Ўзбекистон Республикасининг қонунлари, “Ўзбекистон Республикаси Президентининг: 2017 йил 20 апрелдаги “Олий таълим тизимини янада ривожлантириш чора-тадбирлари тўғрисида”ги ПҚ-2909-сонли, 2017 йил 27 июлдаги “Олий маълумотли мутахассислар тайёрлаш сифатини оширишда иқтисодиёт соҳалари ва тармоқларининг иштироқини янада кенгайтириш чора-тадбирлари тўғрисида”ги ПҚ-3151-сонли, 2018 йил 4 июндаги “2018/2019 ўқув

йилида Ўзбекистон Республикасининг Олий таълим муассасаларига ўқишиган қабул қилиш тўғрисида”ги ПҚ-3769-сонли, 2018 йил 5 июндаги “Олий таълим муассасаларида таълим сифатини ошириш ва уларнинг мамлакатда амалга оширилаётган кенг қамровли ислоҳотларда фаол иштирокини таъминлаш бўйича қўшимча чора-тадбирлар тўғрисида”ги ПҚ-3775-сонли қарорларида, Ўзбекистон Республикаси Президенти Девонининг 2018 йил 4 апрелдаги 5002-сонли топшириғида ҳамда Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта маҳсус таълим вазирининг 2018 йил 7 июндаги “Олий таълим муассасаларининг янги 2018/2019 ўқув йилига самарали тайёргарлик кўриш ишларини ташкиллаштириш тўғрисида”ги 504-сонли буйруғида белгиланган вазифаларни амалга ошириш учун амалдаги “Олий таълим йўналишлари ва мутахассисликлари Классификатори”га мувофиқ 5230100 – Иқтисодиёт (темир йўл транспорти) бакалавриат таълим йўналиши бўйича ўқув режа ва малака талаблари ишлаб чиқилган.

Таълим йўналиши бўйича ишлаб чиқилган ўқув режа ва малака талаблари бакавлариат фан дастурлари ҳамда бошқа хужжатларни яратиш учун асос ҳисобланади.

Ишлаб чиқилган ўқув режа ва малака талабларини ўрнатилган тартибда тасдиқка тавсия этилиши мақсадга мувофиқ.

“Ўзбекистон темир йўллари” АЖ
Иқтисодий таҳлил ва прогнозлаш
бошқармаси бошлиғи

БШ. Наримов

Тошкент темир йўл мухандислари
институти ректори:

М.Х.Расулов

Ўзбекистон Республикаси Президентининг “Олий таълим тизимини янада ривожлантириш чора-тадбирлари тўғрисида” 2017 йил 20 апрелдаги ПҚ-2909-сон, Ўзбекистон Республикаси Президентининг “Олий маълумотли мутахассислар тайёрлаш сифатини оширишда иқтисодиёт соҳалари ва тармоқларининг иштирокини янада кенгайтириш чора-тадбирлари тўғрисида” 2017 йил 27 июлдаги ПҚ-3151-сон, Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2018 йил 4 июндаги “2018/2019 ўқув йилида Ўзбекистон Республикасининг Олий таълим муассасаларига ўқишиган қабул қилиш тўғрисида”ги ПҚ-3769-сон, Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2018 йил 5 июндаги “Олий таълим муассасаларида таълим сифатини ошириш ва уларнинг мамлакатда амалга оширилаётган кенг қамровли ислоҳотларда фаол иштирокини таъминлаш бўйича қўшимча чора-тадбирлар тўғрисида”ги ПҚ-3775-сонли қарорлари, Ўзбекистон Республикаси Президенти Девонининг 2018 йил 4 апрелдаги 5002-сонли топшириғи, Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта маҳсус таълим вазирининг 2018 йил 7 июндаги “Олий таълим муассасаларининг янги 2018/2019 ўқув йилига самарали тайёргарлик кўриш ишларини ташкиллаштириш тўғрисида”ги 504-сонли буйруқларида белгиланган вазифаларни ижросини таъминлаш мақсадида Тошкент давлат иқтисодиёт университетида ишлаб чиқилган бакалавриат таълим йўналишлари ва магистратура мутахассисларининг Малака талаблари, ўқув режа, фан дастурлари ва ўқув адабиётлари лойиҳаларини турдош Олий таълим муассасалари билан

КЕЛИШУВ БАЁННОМАСИ

Тошкент ш.

“7 08 2018 й.

Раис: Б.Ю.Ходиев – Тошкент давлат иқтисодиёт университети ректори.

Котиб: Б.Б.Усманов – ТДИУ Ўқув-услубий бошқарма бошлиғи

Қатнашдилар: Ф.Э.Захидов – ТДИУ Ўқув ишлар бўйича проректор, С.Умарова – ТДШИ Ўқув бўлими бошлиғи, Ш.Аллаёров – ТМИ “Касб таълими” кафедраси мудири, Э.Эргашев – ТМИ “Бизнес ва тадбиркорлик” кафедраси мудири, Б.Хажиев – “Иқтисодиёт назарияси” кафедраси мудири, М.Аскарова – “Макроиктисодиёт” кафедраси мудири, И.Хотамов – “Саноат иқтисодиёти” кафедраси мудири, Р.Холбеков – “Бухгалтерия ҳисоби” кафедраси мудири, З.Муқумов – “Иқтисодий таҳлил ва аудит” кафедраси мудири, Ф.Насриддинов – “Банк иши” кафедраси мудири, Д.Бегматова – “Корпоратив бошқарув” кафедраси мудири, Ш.Эргашходжаева – “Маркетинг” кафедраси мудири, А.Кучаров – “Инфратузилмани ривожлантириш ва логистика” кафедраси мудири, И.Жуковская – “Иқтисодиётда ахборот тизимлари” кафедраси мудири, А.Ишназаров – “Эконометрика” кафедраси в.в.б. мудири, А.Аюбжонов – “Статистика” кафедраси мудири, Н.Йўлдошев – “Менежмент” кафедраси мудири, М.Амонбоев – “Туризм ва сервис” кафедраси мудири.

КУН ТАРТИБИ

1. Ўзбекистон Республикаси Президентининг “Олий таълим тизимини янада ривожлантириш чора-тадбирлари тўғрисида” 2017 йил 20 апрелдаги ПҚ-2909-сон, Ўзбекистон Республикаси Президентининг “Олий маълумотли мутахассислар тайёрлаш сифатини оширишда иқтисодиёт соҳалари ва тармоқларининг иштирокини янада кенгайтириш чора-тадбирлари тўғрисида” 2017 йил 27 июлдаги ПҚ-3151-сон, Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2018 йил 4 июндаги “2018/2019 ўқув йилида Ўзбекистон Республикасининг Олий таълим муассасаларига ўқишиган қабул қилиш тўғрисида”ги ПҚ-3769-сон, Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2018 йил 5 июндаги “Олий таълим муассасаларида таълим сифатини ошириш ва уларнинг мамлакатда амалга оширилаётган кенг қамровли ислоҳотларда фаол иштирокини таъминлаш бўйича қўшимча чора-тадбирлар тўғрисида”ги ПҚ-3775-сонли қарорлари, Ўзбекистон Республикаси Президенти Девонининг 2018 йил 4 апрелдаги 5002-сонли топшириғи, Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта маҳсус таълим вазирининг 2018 йил 7 июндаги “Олий таълим муассасаларининг янги 2018/2019 ўқув йилига самарали тайёргарлик кўриш ишларини ташкиллаштириш тўғрисида”ги 504-сонли буйруқларида белгиланган вазифаларни ижросини таъминлаш мақсадида Тошкент давлат иқтисодиёт университети ҳамда турдош олий таълим муассасалари билан биргаликда ташкил қилинган ишчи-гуруҳлар томонидан ишлаб чиқилган таълим йўналишлари ва магистратура

мутахассисликларининг Малака талаблари ва ўкув режаларини муҳокама қилиш ҳамда уларни тасдиқлаш учун тавсия этиш.

ЭШИТИЛДИ:

Проф. Б.Ю. Ходиев – Тошкент давлат иқтисодиёт университети ректори.

Ўзбекистон Республикасининг тараққёти ва истиқболини таъминлаш мақсадида иқтисодий, ижтимоий, сиёсий ва маданий соҳалардаги катта ўзгаришларни хисобга олиб, олий таълим тизимида ҳам улкан ислоҳотлар йўлга қўйилдики, бунда олий таълим йўналишлари(мутахассисликлари)нинг янгиланган Классификаторида кадрларни тайёрлаш, жаҳон тажрибалари, мамлакат ва жамият манфаатларидан келиб чиқсан ҳолда, таълим йўналишлари (мутахассисликлари)ни тегишли соҳаларга мувофиқлик нуқтаи назаридан унификацияланмоқда. Шундан келиб чиқиб Тошкент давлат иқтисодиёт университети, Тошкент молия институти, Самарқанд иқтисодиёт ва сервис институти, Қарши муҳандислик иқтисодиёт институти, Қорақалпок давлат университети, Тошкент темир йўл муҳандислик институти, Тошкент давлат аграр университети ва бошқа турдош олий таълим муассасаларининг етакчи профессор-ўқитувчилари иштирокида маҳсус ишчи гурух аъзолари томонидан таълим йўналишлари ва магистратура мутахассисликларининг малака талаблари ва ўкув режалари ишлаб чиқилди. Уларга турдош олий таълим муассасаларидан, вазирлик ва идоралар кадрлар исътемолчилари сифатида тақризлар олинди.

Сизлардан ушбу тайёрланган бакалавриат таълим йўналиши ва магистратура мутахассисликларининг малака талаблари ва ўкув режаларини муҳокама қилиб, ўз фикр-мулоҳазаларингизни билдиришларингизни сўрайман.

СЎЗГА ЧИҚДИЛАР:

Ғ.Э. Захидов – Ўкув ишлари бўйича проректор.

Мамлакат ижтимоий-иктисодий тараққиётининг истиқболлари, жамият эҳтиёжи, фан, техника, технология ва маданият ютуклари, кадрлар тайёрлаш борасида жаҳон тенденцияларидан келиб чиқиб, иқтисодиёт соҳаларининг модернизациялашув шароитида кадрлар истеъмолчиларининг талабларини олий таълим мазмунига тезкор жорий этилишига тегишли шароитлар яратиш, олий таълим давлат таълим стандартларини халқаро амалиётдаги академик стандартлар билан уйғунлаштириш ҳамда уларнинг узвийлигини таъминлашга асосий эътибор қаратилмоқда. Тошкент давлат иқтисодиёт университети ва турдош олий таълим муассасалари профессор-ўқитувчилари томонидан ишлаб чиқилган барча таълим йўналишлари ва магистратура мутахассисликларининг малака талаблари ва ўкув режалари меъёр талабларига жавоб беради, шунингдек малака талаблари ва ўкув режаларининг ишлаб чиқилишида кадрлар истеъмолчилари томонидан қўйилган талаблар инобатга олинган.

Улар олий таълим йўналишлари ва мутахассисликлари классификаторига мос равища иқтисодиётда олиб борилаётган ислоҳотлардан келиб чиқиб, олий таълим муассасаларида замонавий инновацион технологиялар бўйича чукур билим ҳамда амалий кўникмаларни тайёрланадиган кадрларга етказишга мўлжалланган. Шунинг учун ишлаб чиқилган барча малака талаблари ва ўкув режаларни маъқуллайман ва тасдиқлаш учун тавсия этаман.

Проф. Н.Йўлдошев, проф. Ш.Эргашходжаева, доц. И.Хотамов, - Тошкент давлат иқтисодиёт университети ва турдош олий таълим муассасалари профессор-ўқитувчилари томонидан ишлаб чиқилган барча таълим йўналишлари ва магистратура мутахассисликларининг малака талаблари ва ўкув режалари замонавий талаблар асосида ёзиб тайёрланган, уларда иқтисодиётнинг соҳаларидаги ислоҳотлар инобатга олинганини таъкидладилар. Ушбу малака талаблари ва ўкув режаларини ишлаб чиқишида Япониянинг Кеио Университети профессори Н.Усуда, Англиянинг Бас Университети профессори Иан Крофорд, Лондон Ллойд синдикати профессори Ж.Гришин ва Япониянинг Васеда Университети профессори Т.Китамура ва бошқа чел эл мутахассисларининг таклифи ва ижобий хulosаси олинди.

Шунингдек, Тошкент давлат иқтисодиёт университети ва турдош олий таълим муассасалари профессор-ўқитувчилари томонидан ишлаб чиқилган барча таълим йўналишлари ва магистратура мутахассисликларининг малака талаблари ва ўқув режалари тасдиқлаш учун тавсия этдилар.

Доц. Б.Усманов – Тошкент давлат иқтисодиёт университети ва турдош олий таълим муассасалари профессор-ўқитувчилари томонидан ишлаб чиқилган таълим йўналишлари ва магистратура мутахассисликларининг малака талаблари ва ўқув режалари олий таълим талаблари асосида тузилган.

Юқоридагиларни инобатга олиб, қуйидаги олий таълим йўналишлари (мутахассисликлари)нинг янгиланган Классификаторига мос равишда таълим йўналишлари ва магистратура мутахассисликларининг малака талаблари ва ўқув режаларини тасдиқлаш учун тавсия этилади.

Бак т/р	Маг т/р	Олий таълим йўналишлари ва мутахассисликлари Классификаторидаги билим соҳаси, таълим соҳаси, таълим йўналишлари ва мутахассисликларининг номлари	Код	
			Бакалавр- иат таълим йўналиш- лари	Магистратура мутахассис- ликлари
		ГУМАНИТАР СОҲА <i>Педагогика</i>	100 000 110 000	5-боскич 5A-боскич
1.		Таълим йўналиши: <i>Касб таълими (5230100-Иқтисодиёт (тармоқлар ва соҳалар бўйича))</i>	5111000	
2.		Таълим йўналиши: <i>Касб таълими (5230200-Менеджмент (тармоқлар ва соҳалар бўйича))</i>	5111000	
3.		Таълим йўналиши: <i>Касб таълими (5230300-Кичик бизнес ва хусусий тадбиркорликни ташкил этиши (тармоқлар бўйича))</i>	5111000	
4.		Таълим йўналиши: <i>Касб таълими (5230400 – Маркетинг (тармоқлар ва соҳалар бўйича))</i>	5111000	
5.		Таълим йўналиши: <i>Касб таълими (5230500-Бојхона иши (фаолият турлари бўйича))</i>	5111000	
6.		Таълим йўналиши: <i>Касб таълими (5231400-Статистика (тармоқлар ва соҳалар бўйича))</i>	5111000	
7.		Таълим йўналиши: <i>Касб таълими (5231600 – Мехнат иқтисодиёти ва социологияси)</i>	5111000	
8.		Таълим йўналиши: <i>Касб таълими (5231700 – Кадрлар менеджменти)</i>	5111000	
9.		Таълим йўналиши: <i>Касб таълими (5231800 – Ижтимоий соҳа ва инсон ресурслари менеджменти)</i>	5111000	
10.		Таълим йўналиши: <i>Касб таълими (5231900 – Корпоратив бошқарув)</i>	5111000	
11.		Таълим йўналиши: <i>Касб таълими (5330200-Информатика ва ахборот технологиялари (иқтисодиёт))</i>	5111000	
12.		Таълим йўналиши: <i>Касб таълими (5232300-Минтақавий иқтисодиёт)</i>	5111000	
13.		Таълим йўналиши: <i>Касб таълими (5232400-Иқтисодий хавфсизлик)</i>	5111000	
14.		Таълим йўналиши: <i>Касб таълими (5232500-Логистика)</i>	5111000	
15.		Таълим йўналиши: <i>Касб таълими (5232600-Бизнес информатика)</i>	5111000	
1.		• Касб таълими назарияси ва методикаси (иқтисодиёт)		5A111001
		ИЖТИМОЙ СОҲА, ИҚТИСОД ВА ҲУҶУҚ	200 000	
		<i>Иқтисод</i>	230 000	
16.		Таълим йўналиши: <i>Иқтисодиёт (тармоқлар ва соҳалар бўйича)</i>	5230100	
17.		Таълим йўналиши: <i>Иқтисодиёт (темир ўйл транспорт)</i>	5230100	
2.		• Иқтисодий назария		5A230101

	3.	• Иктисодиёт (тармоқлар ва соҳалар бўйича)		5A230102
	4.	• Иктисодиёт (<i>темир йўл транспорти</i>)		5A230102
	5.	• Макроиктиносидиёт		5A230103
	6.	• Микроиктиносидиёт		5A230104
	7.	• Қишлоқ хўжалиги иктиносидиёти		5A230105
	8.	• Эконометрика		5A230106
	9.	• Иктиносидиётда ахборот технологиялари ва тизимлари		5A230107
	10.	• Монополияга қарши бошқарув ва рақобатни ривожлантириш		5A230108
	11.	• Иктиносидиётда математик методлар		5A230109
	12.	• Демография. Меҳнат иктиносидиёти		5A230110
18.		Таълим йўналиши: Минтақавий иктиносидиёт	5232300	
	13.	• Минтақавий иктиносидиёт		5A232301
19.		Таълим йўналиши: Иктиносий хавфсизлик	5232400	
	14.	• Иктиносий хавфсизлик		5A232401
20.		Таълим йўналиши: Менеджмент (<i>тармоқлар ва соҳалар бўйича</i>)	5230200	
21.		Таълим йўналиши: Менеджмент (<i>темир йўл транспорти</i>)	5230200	
	15.	• Менеджмент (тармоқлар ва соҳалар бўйича)		5A230201
22.		Таълим йўналиши: Кичик бизнес ва хусусий тадбиркорликни ташкил этиш (<i>тармоқлар бўйича</i>)	5230300	
	16.	• Кичик бизнес ва хусусий тадбиркорликни ташкил этиш (тармоқлар бўйича)		5A230301
23.		Таълим йўналиши: Маркетинг (<i>тармоқлар ва соҳалар бўйича</i>)	5230400	
	17.	• Маркетинг (тармоқлар ва соҳалар бўйича)		5A230401
	18.	• Лизинг		5A230402
24.		Таълим йўналиши: Бизнес информатика	5232600	
	19.	• Бизнес информатика		5A232601
25.		Таълим йўналиши: Логистика	5232500	
	20.	• Логистика		5A230501
26.		Таълим йўналиши: Божхона иши (<i>фаолият турлари бўйича</i>)	5230500	
27.		Таълим йўналиши: Бухгалтерия ҳисоби ва аудит (<i>темир йўл транспорти</i>)	5230900	
	21.	• Божхона иши (фаолият турлари бўйича)		5A230501
28.		Таълим йўналиши: Жаҳон иктиносидиёти ва халқаро иктиносий муносабатлар (минтақалар ва фаолият турлари бўйича)	5231100	
	22.	• Жаҳон иктиносидиёти (минтақалар ва фаолият турлари бўйича)		5A231101
	23.	• Ташқи иктиносий фаолият (тармоқлар ва фаолият турлари бўйича)		5A231102
29.		Таълим йўналиши: Статистика (<i>тармоқлар ва соҳалар бўйича</i>)	5231400	
	24.	• Статистика (тармоқлар ва соҳалар бўйича)		5A231401
30.		Таълим йўналиши: Меҳнат иктиносидиёти ва социологияси	5231600	
31.		Таълим йўналиши: Кадрлар менеджменти	5231700	
	25.	• Кадрлар менеджменти		5A231701
32.		Таълим йўналиши: Ижтимоий соҳа ва инсон ресурслари менеджменти	5231800	
	26.	• Ижтимоий соҳа ва инсон ресурслари менеджменти		5A231801
33.		Таълим йўналиши: Корпоратив бошқарув	5231900	
	27.	• Корпоратив бошқарув		5A231901
34.		Таълим йўналиши: Информатика ва ахборот	5330200	

	<i>технологиялари (иқтисодиёт)</i>		
35.	Таълим йўналиши: Туризм (фаолият йўналишлари бўйича)	5610300	
28.	• Туризм (фаолият турлари бўйича)		5A610301

ЙИГИЛИШ ҚАРОР ҚИЛАДИ:

1. Ўзбекистон Республикаси Президентининг “Олий таълим тизимини янада ривожлантириш чора-тадбирлари тўғрисида” 2017 йил 20 апрелдаги ПҚ-2909-сон, Ўзбекистон Республикаси Президентининг “Олий маълумотли мутахассислар тайёрлаш сифатини оширишда иқтисодиёт соҳалари ва тармоқларининг иштирокини янада кенгайтириш чора-тадбирлари тўғрисида” 2017 йил 27 июлдаги ПҚ-3151-сон, Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2018 йил 4 июндаги “2018/2019 ўкув йилида Ўзбекистон Республикасининг Олий таълим муассасаларига ўқишиган қабул қилиш тўғрисида”ги ПҚ-3769-сон, Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2018 йил 5 июндаги “Олий таълим муассасаларида таълим сифатини ошириш ва уларнинг мамлакатда амалга оширилаётган кенг қамровли ислоҳотларда фаол иштирокини таъминлаш бўйича қўшимча чора-тадбирлар тўғрисида”ги ПҚ-3775-сонли қарорлари, Ўзбекистон Республикаси Президенти Девонининг 2018 йил 4 апрелдаги 5002-сонли топширифи, Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта маҳсус таълим вазирининг 2018 йил 7 июндаги “Олий таълим муассасаларининг янги 2018/2019 ўкув йилига самарали тайёргарлик кўриш ишларини ташкиллаштириш тўғрисида”ги 504-сонли бўйруқларида белгиланган вазифаларни ижросини таъминлаш мақсадида, Тошкент давлат иқтисодиёт университети профессор-ўқитувчилари томонидан кадрлар истемолчилари ва хорижий тажрибалар асосида ишлаб чиқилган бакалавриат таълим йўналишлари ҳамда улар негизидаги магистратура мутахассисликларининг малака талаблари ва ўкув режалари Республикада ижтимоий иқтисодий ривожланиш жараёнларига мос равишда, кадрлар истеъмолчилари ва турдош олий таълим муассасаларининг таклифлари инобатга олинган ҳолда тайёрланганлиги инобатга олинсин.

2. Ишлаб чиқилган таълим йўналишлари ва магистратура мутахассисликларининг малака талаблари ва ўкув режаларини лойиҳаларини ўрнатилган тартибда тасдиқлаш учун манфаатдор вазирликлар (идоралар) ҳамда асосий иш берувчи субъектлар ва илмий тадқиқот институтларида экспертизадан ўтказилгани эътироф этилсин.

3. Экспертиза натижасида мутахассислар томонидан аниқланган камчилик ва таклифлар таълим йўналишлари ва магистратура мутахассисликларининг ўкув режалари охирги лойиҳаларини ишлаб чиқишида инобатга олинсин.

4. Ишлаб чиқилган таълим йўналишлари ва магистратура мутахассисликларининг малака талаблари ва ўкув режаларини ўрнатилган тартибда тасдиқлатишга тавсия этилиши учун Вазирлик ҳузуридаги Олий ва ўрта маҳсус, касб-хунар таълими Ўкув-услубий бирлашмалар фаолиятини Мувофиқлаштирувчи кенгашинга тақдим этилсин.

Мажлис раиси

Котиб

B. Xodiev

Б. Ходиев

Б. Усманов

**Олий ва ўрта махсус, касб-хунар таълимни йўналишлари бўйича
Ўқув-услубий бирлашмалар фаолиятини Мувофиқлаштирувчи Кенгашнинг «Иқтисод»
Ўқув-услубий бирлашмаси
—сонли баённомасидан
КЎЧИРМА**

2018 йил “14” 08

Тошкент шаҳри

Қатнашдилар: проф. Б.Ю.Ходиев - раис, Н.Хайдаров, Ф.Захидов, Ш.Мусафакулов, И.Қўзиев, Б.Усманов-Бирлашма масъул котиби, Д.Ахмедов, А.Каримов, З.Адилова, Б.Умирзоқов, Ш.Эргашхўжаева, З.Мукумов, Н. Йўлдошев, А. Кучаров, А. Жўраев, Т.Маликов, А. Омонов, А. Каримов, Р. Холбеков, З. Умаров, М. Асқаров, Л. Зойиров, А. Аюбжонов, И.Абдурахмонов, Г.Абдурахмонова, А. Тўйчиев, Б. Маматов, Т. Баймуратов, Б. Хажиев, И.Хотамов, С.Худойқулов, Ф.Насриддинов, Н. Исмоилова, М. Аманбоев, Д.Бегматова, Г.Мелибоева ва бошқалар.

КУН ТАРТИБИ:

1. Ўзбекистон Республикаси Президентининг “Олий таълим тизимини янада ривожлантириш чора-тадбирлари тўғрисида”ги 2017 йил 20 апрелдаги ПҚ-2909-сон Қарори билан тасдиқланган “2017-2021 йилларда Олий таълим тизимини комплекс ривожлантириш чора-тадбирлар Дастури ижросини таъминлаш бўйича Олий ва ўрта махсус таълим вазирлиги Дастури”нинг III қисми, 2018 йил 4 июндаги “2018-2019 ўқув йилида Ўзбекистон Республикасининг олий таълим муассасаларига ўқишга қабул қилиш тўғрисида”ги ПҚ-3769-сонли, 2017 йил 27 июлдаги “Олий маълумотли мутахассислар тайёрлаш сифатини оширишда иқтисодиёт соҳалари ва тармоқларининг иштирокини янада кенгайтириш чора-тадбирлари тўғрисида”ги ПҚ-3151-сонли, 2018 йил 5 июндаги “Олий таълим муассасаларида таълим сифатини ошириш ва уларнинг мамлакатда амалга оширилаётган кенг қамровли ислоҳотларда фаол иштирокини таъминлаш бўйича қўшимча чора-тадбирлар тўғрисида”ги ПҚ-3775-сонли қарорлари, Ўзбекистон Республикаси Президенти Девонининг 2018 йил 4 апрелдаги 5002-сонли топшириғи ҳамда Вазирликнинг 2017 йил 6 майдаги 294-сонли, 30 майдаги 356-сонли, 19 июндаги 407-сонли буйруқлари ва 2018 йил 6 июндаги 87-02-1322-сонли хати ижросини таъминлаш мақсадида Олий ва ўрта махсус таълим вазирлиги ҳузуридаги Олий ва ўрта махсус, касб-хунар таълимини ривожлантириш маркази Тошкент молия институти, турдош олий таълим муассасалари ҳамда тегишли соҳа ва тармоқлар бўйича кадр истеъмолчилари билан биргаликда ташкил қилинган ишчи-гуруҳлар томонидан “Олий таълим йўналишлари ва мутахассисликлари Классификатори”га мувофиқ бакалавриат таълим йўналишлари ва магистратура мутахассисликларининг малака талаблари ва ўқув режаларини муҳокама қилиш ҳамда уни тасдиқлаш учун тавсия этиш.

ЭШИТИЛДИ:

- 1. Б.Ю.Ходиев – “Иқтисод” ўқув-услубий бирлашмаси раиси, профессор.**
Хурматли мажлис қатнашчилари, кун тартибидаги масала бўйича сўзни бирлашма котиби Б.Усмановга берсак. Марҳамат.
- 2. Б.Б.Усманов – “Иқтисод” ўқув услубий бирлашмаси котиби, доцент.**
Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2017 йил 20 апрелдаги “Олий таълим тизимини

янада ривожлантириш чора-тадбирлари тўғрисида” ПҚ-2909-сонли, 2017 йил 5 майдаги “Ўзбекистон Республикасида тиббий таълим тизимини янада ислоҳ қилиш чора-тадбирлари тўғрисида” ПҚ-2959-сонли, 2017 йил 27 июлдаги “Олий маълумотли мутахассислар тайёрлаш сифатини оширишда иқтисодиёт соҳалари ва тармоқларининг иштирокини янада кенгайтириш чора-тадбирлари тўғрисида”ги ПҚ-3151-сонли, Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2018 йил 4 июндаги “2018/2019 ўкув йилида Ўзбекистон Республикасининг Олий таълим муассасаларига ўқишган қабул қилиш тўғрисида”ги ПҚ-3769-сонли, 2018 йил 5 июндаги “Олий таълим муассасаларида таълим сифатини ошириш ва уларнинг мамлакатда амалга оширилаётган кенг қамровли ислоҳотларда фаол иштирокини таъминлаш бўйича қўшимча чора-тадбирлар тўғрисида”ги ПҚ-3775-сонли қарорларида, Ўзбекистон Республикаси Президенти Девонининг 2018 йил 4 апрелдаги 5002-сонли топшириғида ҳамда Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта маҳсус таълим вазирининг 2018 йил 7 июндаги “Олий таълим муассасаларининг янги 2018/2019 ўкув йилига самарали тайёргарлик кўриш ишларини ташкиллаштириш тўғрисида”ги 504-сонли буйруғида белгиланган вазифаларни ижросини таъминлаш мақсадида университетда тажрибали профессор-ўқитувчилардан иборат ишчи гурух тузилди. Ишчи гурух аъзолари томонидан қуидаги таълим йўналишлари ва магистратура мутахассисликлари бўйича кадрлар истеъмолчилари талаблари ва хорижий тажрибалар асосида Малака талаблари ва ўкув режалари ишлаб чиқилди:

Бак т/р	Маг т/р	Олий таълим йўналишлари ва мутахассисликлари Классификаторидаги билим соҳаси, таълим соҳаси, таълим йўналишлари ва мутахассисликларининг номлари	Код	
			Бакалавр- иат таълим йўналиш- лари	Магистратура мутахассис- ликлари
		ГУМАНИТАР СОҲА <i>Педагогика</i>	5-босқич	5А-босқич
1.		Таълим йўналиши: Касб таълими (5230100-Иқтисодиёт (тармоқлар ва соҳалар бўйича))	5111000	
2.		Таълим йўналиши: Касб таълими (5230200-Менеџмент (тармоқлар ва соҳалар бўйича))	5111000	
3.		Таълим йўналиши: Касб таълими (5230300-Кичик бизнес ва хусусий тадбиркорликни ташкил этиши (тармоқлар бўйича))	5111000	
4.		Таълим йўналиши: Касб таълими (5230400 – Маркетинг (тармоқлар ва соҳалар бўйича))	5111000	
5.		Таълим йўналиши: Касб таълими (5230500-Бојхона иши (фаолият турлари бўйича))	5111000	
6.		Таълим йўналиши: Касб таълими (5231400-Статистика (тармоқлар ва соҳалар бўйича))	5111000	
7.		Таълим йўналиши: Касб таълими (5231600 – Мехнат иқтисодиёти ва социологияси)	5111000	
8.		Таълим йўналиши: Касб таълими (5231700 – Кадрлар менеџменти)	5111000	
9.		Таълим йўналиши: Касб таълими (5231800 – Ижтимоий соҳа ва инсон ресурслари менеџменти)	5111000	
10.		Таълим йўналиши: Касб таълими (5231900 – Корпоратив бошқарув)	5111000	
11.		Таълим йўналиши: Касб таълими (5330200-Информатика ва аҳборот технологиялари (иқтисодиёт))	5111000	
12.		Таълим йўналиши: Касб таълими (5232300-Минтақавий иқисодиёт)	5111000	
13.		Таълим йўналиши: Касб таълими (5232400-Иқтисодий хавфсизлик)	5111000	

14.	Таълим йўналиши: Касб таълими (5232500-Логистика)	5111000	
15.	Таълим йўналиши: Касб таълими (5232600-Бизнес информатика)	5111000	
1.	• Касб таълими назарияси ва методикаси (иқтисодиёт) ИЖТИМОЙ СОҲА, ИҚТИСОД ВА ҲУҚУҚ Иқтисод	5A111001 200 000 230 000	
16.	Таълим йўналиши: Иқтисодиёт (тармоқлар ва соҳалар бўйича)	5230100	
17.	Таълим йўналиши: Иқтисодиёт (темир йўл транспорти)	5230100	
2.	• Иқтисодий назария	5A230101	
3.	• Иқтисодиёт (тармоқлар ва соҳалар бўйича)	5A230102	
4.	• Иқтисодиёт (темир йўл транспорти)	5A230102	
5.	• Макроиқтисодиёт	5A230103	
6.	• Микроиқтисодиёт	5A230104	
7.	• Қишлоқ хўжалиги иқтисодиёти	5A230105	
8.	• Эконометрика	5A230106	
9.	• Иқтисодиётда ахборот технологиялари ва тизимлари	5A230107	
10.	• Монополияга қарши бошқарув ва рақобатни ривожлантириш	5A230108	
11.	• Иқтисодиётда математик методлар	5A230109	
12.	• Демография. Мехнат иқтисодиёти	5A230110	
18.	Таълим йўналиши: Минтақавий иқтисодиёт	5232300	
13.	• Минтақавий иқтисодиёт	5A232301	
19.	Таълим йўналиши: Иқтисодий хавфсизлик	5232400	
14.	• Иқтисодий хавфсизлик	5A232401	
20.	Таълим йўналиши: Менежмент (тармоқлар ва соҳалар бўйича)	5230200	
21.	Таълим йўналиши: Менежмент (темир йўл транспорти)	5230200	
15.	• Менежмент (тармоқлар ва соҳалар бўйича)	5A230201	
22.	Таълим йўналиши: Кичик бизнес ва хусусий тадбиркорликни ташкил этиш (тармоқлар бўйича)	5230300	
16.	• Кичик бизнес ва хусусий тадбиркорликни ташкил этиш (тармоқлар бўйича)	5A230301	
23.	Таълим йўналиши: Маркетинг (тармоқлар ва соҳалар бўйича)	5230400	
17.	• Маркетинг (тармоқлар ва соҳалар бўйича)	5A230401	
18.	• Лизинг	5A230402	
24.	Таълим йўналиши: Бизнес информатика	5232600	
19.	• Бизнес информатика	5A232601	
25.	Таълим йўналиши: Логистика	5232500	
20.	• Логистика	5A230501	
26.	Таълим йўналиши: Божхона иши (фаолият турлари бўйича)	5230500	
27.	Таълим йўналиши: Бухгалтерия ҳисоби ва аудит (темир йўл транспорти)	5230900	
21.	• Божхона иши (фаолият турлари бўйича)	5A230501	
28.	Таълим йўналиши: Жаҳон иқтисодиёти ва халқаро иқтисодий муносабатлар (минтақалар ва фаолият турлари бўйича)	5231100	
22.	• Жаҳон иқтисодиёти (минтақалар ва фаолият турлари бўйича)	5A231101	
23.	• Ташқи иқтисодий фаолият (тармоқлар ва фаолият турлари бўйича)	5A231102	
29.	Таълим йўналиши: Статистика (тармоқлар ва соҳалар	5231400	

		<i>(бўйича)</i>		
24.	• Статистика (тармоқлар ва соҳалар бўйича)		5A231401	
30.	Таълим йўналиши: Мехнат иқтисодиёти ва социологияси	5231600		
31.	Таълим йўналиши: Кадрлар менежменти	5231700		
25.	• Кадрлар менежменти		5A231701	
32.	Таълим йўналиши: Ижтимоий соҳа ва инсон ресурслари менежменти	5231800		
26.	• Ижтимоий соҳа ва инсон ресурслари менежменти		5A231801	
33.	Таълим йўналиши: Корпоратив бошқарув	5231900		
27.	• Корпоратив бошқарув		5A231901	
34.	Таълим йўналиши: Информатика ва ахборот технологиялари (иқтисодиёт)	5330200		
35.	Таълим йўналиши: Туризм (фаолият йўналишлари бўйича)	5610300		
28.	• Туризм (фаолият турлари бўйича)		5A610301	

Уларга ишлаб чиқариш ва ИТИларининг мутахассислари, кадрлар буюртмачилари ва истеъмолчилари, турдош ОТМ лар билан келишув баённомалари олинган.

Хурматли мажлис қатнашчилари, Сизлардан тайёрланган таълим йўналишлари ва магистратура мутахассисликлари бўйича Малака талаблари ва ўқув режаларини муҳокама қилиб, ўз фикр-мулоҳазаларингизни билдиришларингизни сўрайман.

СЎЗГА ЧИҚДИЛАР:

1. Проф. А.Каримов – Ўқув-услубий бирлашма аъзоси. Хурматли бирлашма аъзолари, мамлакат ижтимоий-иқтисодий тараққиётининг истиқболлари, жамият эҳтиёжи, фан, техника, технология ва маданият ютуқлари, кадрлар тайёрлаш борасида жаҳон тенденцияларидан келиб чиқиб, инновацион ривожланиш шароитида иқтисодиёт соҳаларининг модернизациялашуви жараёнида кадрлар истеъмолчиларининг талабларини олий таълим мазмунига жадал жорий этилишига тегишли шароитлар яратиш, олий таълимнинг норматив хужжатлари, хусусан, таълим йўналиш (магистратура мутахассислик) ларининг малака талаблари ва ўқув режаларини халқаро амалиётнинг академик стандартлари билан уйғунлаштириш ҳамда уларнинг узвийлигини таъминлашга асосий эътибор қаратилган. Профессор-ўқитувчилар халқаро тажрибаларни ўрганиб, уларни таҳлил қилиб, республикамиз ижтимоий-иқтисодий тараққиётининг истиқболларини, фан, технология ютуқларини ва кадрлар истеъмолчиларининг талабларини инобатга олиб, олий таълим йўналишлари ва мутахассисликлари классификаторига мос равишда таълим йўналишлари ва магистратура мутахассисликлари бўйича Малака талаблари ва ўқув режаларини ишлаб чиқдилар. Шунинг учун ишлаб чиқилган Малака талаблари ва ўқув режаларини маъқуллайман ва тасдиқлаш учун тавсия этаман..

2. проф. А.Кучаров, проф. Н.Йўлдошев, доц.А.Аюбжонов, доц.М.Асқарова, доц. И.Хотамов, проф. Г.Абдурахманова ва бошқа ўқув-услубий бирлашма аъзолари ҳам сўзга чиқиб, Тошкент давлат иқтисодиёт университети етакчилигига турдош олий таълим муассасалари профессор-ўқитувчилари ҳамда кадрлар буюртмачилари иштироқида ишлаб чиқилган барча таълим йўналишлари ва магистратура мутахассисликларининг малака талаблари ва ўқув режалари белгиланган талаблар асосида тайёрланган, уларда иқтисодиётнинг соҳаларидағи ислоҳотлар инобатга олинганлигини таъкидладилар.

Шунингдек, таянч ОТМ сифатида Тошкент давлат иқтисодиёт университети томонидан ишлаб чиқилган барча таълим йўналишлари ва магистратура

мутахассисликларининг малака талаблари ва ўкув режаларини тасдиқлаш учун тавсия этдилар.

3. Доц. Б.Усманов – Ўкув-услубий бирлашма котиби. Тошкент давлат иқтисодиёт университети етакчилигига турдош олий таълим муассасалари профессор-ўқитувчилари иштирокида ишлаб чиқилган таълим йўналишлари ва магистратура мутахассисликларининг малака талаблари ва ўкув режалари олий таълим талаблари асосида тузилган. Уларни ишлаб чиқиш жараёнида ривожланган мамлакатларнинг тажрибалари инобатга олинган. Шунга кўра, муҳокамага қўйилган бакалавр таълим йўналишлари ва магистратура мутахассисликларининг малака талаблари ва ўкув режаларини маъқуллаш ва тасдиқлаш мақсадга мувофиқ деб ҳисоблайман.

Юқоридагиларни инобатга олиб, муҳокамага қўйилган 32 та таълим йўналишлари ва 27 та магистратура мутахассисликларининг Малака талаблари ва ўкув режаларини маъқуллаш ва тасдиқлаш учун тавсия этишларингизни сўрайман.

ҚАРОР ҚИЛИНДИ:

1. Таянч ОТМ сифатида Тошкент давлат иқтисодиёт университети томонидан кадрлар истеъмолчилари ва турдош олий таълим муассасалари вакилларини жалб этган ҳолда ишлаб чиқилган таълим йўналишлари ва магистратура мутахассисликларининг малака талаблари ва ўкув режалари Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг “Олий таълимнинг Давлат таълим стандартларини тасдиқлаш тўғрисида” қарори меъёрлари ва Вазирлик томонидан тасдиқланган тамойиллар асосида ишлаб чиқилганлиги инобатга олинсин.

2. Ишлаб чиқилган таълим йўналишлари ва магистратура мутахассисликларининг малака талаблари ва ўкув режалари лойиҳаларини ўрнатилган тартибда тасдиқлаш учун манфаатдор вазирликлар (идоралар) ҳамда асосий иш берувчи субъектлар ва илмий тадқиқот институтларида экспертизадан ўтказилгани эътироф этилсин.

3. Ишлаб чиқилган таълим йўналишлари ва магистратура мутахассисликларининг ўкув режаларида кўрсатилган фанларнинг услугубий таъминоти ўрганиб чиқилсин.

4. Малака талаблари ва ўкув режалари лойиҳаларини ишлаб чиқиша, шунингдек, фанларнинг услугубий таъминотини яратишида экспертиза натижасида мутахассислар томонидан аниқланган камчилик ва таклифлар инобатга олинсин.

5. Ишлаб чиқилган таълим йўналишлари ва магистратура мутахассисликларининг малака талаблари ва ўкув режаларини ўрнатилган тартибда тасдиқлатишга тавсия этилиши учун Вазирлик хузуридаги Олий ва ўрта маҳсус, касб-хунар таълими Ўкув-услубий бирлашмалар фаолиятини Мувофиқлаштирувчи кенгашига тақдим этилсин.

Бирлашма раиси

B. Loguev

Б.Ю. Ходиев

Бирлашма котиби

Б. Усманов

**5230100 – Иқтисодиёт (темир йўл транспорти) бакалавриат
таълим йўналишининг малака талабларига берилган**

ТАҚРИЗ

Такомиллаштирилган ва ўзгартиришлар киритилган 5230100 – Иқтисодиёт (темир йўл транспорти) бакалавриат таълим йўналиши бўйича ишлаб чиқилган малака талаблари Республикаиз иқтисодиётида малакали кадрлар етиштириб беришда муҳим аҳамиятга эга. Миллий кадрлар, айниқса Миллий истиқлол ғоясининг стратегик йўналишлари, вазифалари ва истиқболлари, ҳамда хорижий тилларни биладиган ва мураккаб матнларни бемалол таржима қила оладиган малакали мутахассислар тайёрлаш мамлакатимиз учун ҳозирги кунда долзарб масала хисобланади.

Юқори малакали ва олий маълумотли мутахассисларини тайёрлашда янги педагогик ва ахборот технологиялари ёрдамида, фанларни ўқитиш аҳамияти жуда катта. Шу сабабли, замонавий шароитда бакалавриат таълим йўналиши талабларини такомиллаштириш, узлуксиз таълим учун муҳим аҳамият касб этади.

Ушбу малака талаблари жаҳон таълим тизимида етакчи мамлакатлар тажрибасига асосланиб ишлаб чиқилганлигини таъкидлаш лозим.

5230100 – Иқтисодиёт (темир йўл транспорти) бакалавриат таълим йўналишининг малака талаблари ўз ичига хизмат кўрсатиш соҳасига мутахассислар тайёрлаш учун зарур бўлган янги фанларни ҳам киритади.

Ушбу бакалавриат таълим йўналишининг малака талаблари бўйича мутахассислар тайёргарлиги даражасига кўйилган талаблар, таълим дастурининг тузилмаси ва мазмуни, таълим дастурининг амалга оширилиши, бакалаврлар тайёргарлиги сифатининг назорати, малака талабларида алоҳида келтирилган.

Ушбу бакалавриат таълим йўналишининг малака талабларида, ўкув жараёнининг меъёрий муддати, касбий фаолият соҳаси ва объектларнииг тавсифи, фаолият турлари ёритилган.

Ихтисослик фанлари замон талабларидан келиб чиқсан ҳолда танланган ва уларга етарли ҳажмда соатлар ажратилган. Ихтисослик фанларида курс лойихаларининг киритилиши назарий курс, амалий курс, лаборатория ишлари, жумладан фанларга киритилган янги чет эл адабиётлари, ихтисослик бўйича фанлар ўртасидаги узвийликни таъминлашга хизмат қиласи.

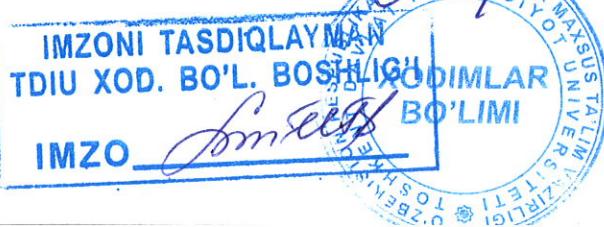
Ушбу бакалавриат таълим йўналишининг малака талаблари таълимнинг узвийлиги ва фанлараро интеграллашувини таъминлайди.

Таълим дастурларини амалга оширишда баҳолаш тизимининг аҳамияти катта бўлиб, янги педагогик технологиялардан фойдаланиш яхши самара беради.

Юқоридагиларга асосланган ҳолда, 5230100 – Иқтисодиёт (темир йўл транспорти) бакалавриат таълим йўналиши учун ишлаб чиқилган малака талаблари замон талабларига жавоб беради, ҳамда бакалаврлар тайёрлашда асосий хужжат бўлиб хизмат қиласи.

ТДИУ«Саноат иқтисодиёти»
кафедраси мудири, и.ф.н., доцент

Хотамов И.С.

5230100 - Иқтисодиёт (темир йўл транспорти) бакалавриат

таълим йўналишининг малака талабларига берилган

ТАҚРИЗ

5230100 - Иқтисодиёт (темир йўл транспорти) бакалавриат таълим йўналиши бўйича ишлаб чиқилган малака талабларининг бакалавриат босқичида 4 йил давомида билим олишни тъминлайдиган малака талабларининг тайёрланиши Республикаизда малакали мутахассис кадрлар, иқтисодчилар етиштириб беришда муҳим аҳамиятга эга.

Мамлакатимиз учун малакали мутахассислар тайёрлашда 5230100 - Иқтисодиёт (темир йўл транспорти) бакалавриат таълим йўналиши бўйича ишлаб чиқилган малака талаблари ҳозирги кунда долзарб масала ҳисобланади. Янги педагогик ва ахборот технологиялари ёрдамида фанларни ўқитиш юқори малакали кадрлар тайёрлашда бевосита хизмат қиласди.

5230100 - Иқтисодиёт (темир йўл транспорти) бакалавриат таълим йўналиши бўйича ишлаб чиқилган малака талаблари ўз ичига мутахассислар тайёрлаш учун зарур бўлган янги фанларни киритган бўлиб, ушбу фанлар бакалавриат босқичида аввал ўтилган фанларни такрорламайди, аксинча уларни бойитади ва улар умумий тавсифларда батафсил кўрсатилган. Ушбу соҳа бўйича мутахассислар тайёргарлиги даражасига кўйилган талаблар, таълим дастурининг тузилмаси ва мазмуни, таълим дастурининг амалга оширилиши бакалаврлар тайёргарлиги сифатининг назорати малака талабларида алоҳида келтирилган.

Малака талабларида ўкишнинг меъёрий муддати, касбий фаолият соҳаси ва обьектларнинг тавсифи, касбий фаолият турлари ва касбий мослашув имкониятлари кенг ёритилган ҳамда мутахассислик фанлар замон талабидан келиб чиккан ҳолда танланган ва уларга ажратилган соатлар ҳажми ҳам етарли.

Ўрганилаётган фанлар бўйича назарий ва амалий курслар, мутахассислик курслари, ҳамда чет эл адабиётларининг мавжудлиги фанлар ўртасидаги узвийликни тъминлашга хизмат қиласди ва фанлараро интеграллашуви талабларига ҳам жавоб беради.

Шуни таъкидлаш жоизки, 5230100 - Иқтисодиёт (темир йўл транспорти) бакалавриат таълим йўналиши учун тайёрланган малака талаблари замон талабларига жавоб беради, шунингдек бакалаврлар тайёрлашда асосий хужжат сифатида қабул қилиш мумкин.

“Ўзбекистон темир йўллари” АЖ

“Ўзтемирйўлхисоб” маркази

Бош иқтисодчиси

К.Х.Касимова

**5230100-Иқтисодиёт (темир йўл транспорти) бакалаврият йўналиши
малака талабларини ишлаб чиқилишига**
ТУШУНТИРИШ ХАТИ

5230100-Иқтисодиёт (темир йўл транспорти) бакалавриат таълим йўналиши малака талабини ишлаб чиқишида қўйидаги меъёрий-хукуқий ҳужжатларга асосланилди:

Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2017 йил 20 апрелдаги “Олий таълим тизимини янада ривожлантириш чора-тадбирлари тўғрисида”ги ПҚ-2909-сонли қарори;

Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2017 йил 27 июлдаги “Олий маълумотли мутахассислар тайёрлаш сифатини оширишда иқтисодиёт соҳалари ва тармоқларининг иштирокини янада кенгайтириш чора-тадбирлари тўғрисида”ги ПҚ-3151-сонли Қарори;

Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2018 йил 8 майдаги “Тошкент давлат аграр университетида олий маълумотли кадрлар тайёрлаш тизимини тубдан такомиллаштириш чора-тадбирлари тўғрисида”ги ПҚ-3704-сонли Қарори;

Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта маҳсус таълим вазирлигининг 2018 йил 14 майдаги 426-сонли бўйруги;

Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2018 йил 4 июнданги “2018/2019 ўқув йилида Ўзбекистон Республикасининг Олий таълим муассасаларига ўкишган қабул қилиш тўғрисида”ги ПҚ-3769-сонли Қарори;

Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2018 йил 5 июнданги “Олий таълим муассасаларида таълим сифатини ошириш ва уларнинг мамлакатда амалга оширилаётган кенг қамровли ислоҳотларда фаол иштирокини таъминлаш бўйича қўшимча чора-тадбирлар тўғрисида”ги ПҚ-3775-сонли Қарори;

Ўзбекистон Республикаси Президенти Девонининг 2018 йил 4 апрелдаги 5002-сонли топширифи;

Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта маҳсус таълим вазирининг 2018 йил 7 июнданги “олий таълим муассасаларининг янги 2018/2019 ўқув йилига самарали тайёргарлик кўриш ишларини ташкиллаштириш тўғрисида”ги 504-сонли бўйруги.

Малака талабини ишлаб чиқишида бакалавриат таълим йўналиши битирувчиларига кадрлар истеъмолчилар томонидан кўрсатилган малака талаблари ҳисобга олинган.

Олдинги бакалавриат таълим йўналиши ўқув режасидаги юклама ҳажми билан қиёслаганда янги малака талаби бўйича бакалавриатда “Гуманитар ва ижтимоий-иқтисодий фанлар” ва “Математик ва табиий-илмий фанлар” блоклари бирлаштирилиб, номи “Гуманитар ва табиий-илмий фанлар”га ўзгарилилди ва умумий юклама ҳажми 34,8% дан 28,2% га камайтирилди. “Умумкасбий фанлар” блокининг ҳажми 41,0% дан 41,7% гача, “Ихтисослик фанлари” блокининг ҳажми 18,1% дан 24,3% гача оширилди. Шу билан бирга бакалавриатда назарий таълим билан ишлаб чиқаришни боғлаш учун малакавий амалиёт муддатлари 20 ҳафтадан 30 ҳафтага оширилди, аудитория машғулотларининг ҳафталик юклamasи 32 соатдан 30 соатга қисқартирилди.

Ушбу малака талаби “Кадрлар тайёрлаш миллий дастури”нинг мақсади ва вазифаларининг, шунингдек таълим-тарбияга йўналтирилган ҳамда Ўзбекистон

Республикаси Президенти, Вазирлар Маҳкамасининг қарор ва фармонларини мукаммал амалга оширилишига қаратилган.

Малака талаби дастурида миллий мустақиллик, демократия, бой миллий ва маънавий анъаналар, халқнинг теран интеллектуал имкониятлари ва умуминсоний қадриятлар тамойиллари ҳисобга олинди.

Малака талаби асосида таълим олувчиларда чуқур билим, мустақил фикрлаш, юксак касбий малакавий кўникум шаклланиши таъминланади.

Ушбу малака талаби халқаро тажриба, техника, технологиялар, фаннинг ривожланиш даражаси ва ютуқлари иқтисодий устуворлик шароитида кадрларга нисбатан ишлаб чиқариш ва амалиётда қўйиладиган талабларни ҳисобга олган ҳолда илмий асосланади.

Ўқув юкламасининг оддийдан мураккабга қараб тузилишига эришилганлиги натижасида таълим олувчиларнинг қобилияtlари ва эҳтиёжларига қўра таълимни табақалаштириш имкониятлари ҳисобга олинди.

Таълим олувчилар ва битирувчиларни тайёрлаш, таълим фаолияти сифатини баҳолаш мезонлари ва тартибларининг белгиланган меъёрий-коидаларга мослигига эришилди.

Малака талабнинг қулайлиги - унинг бажарилишини назорат қилиш, меъёр ва талаблари бузилишининг олдини олиш имкониятлари инобатга олинган бўлиб, таълим йўналишининг малака талабини ишлаб чиқиша мухим аҳамият касб этди.

5230100-Иқтисодиёт (темир йўл транспорти) бакалавриат таълим йўналишига тажрибада текширувдан ўтган таълим ҳамда ишлаб чиқариш амалий фаолиятларининг илгор меъёрлари киритилди.

Малака талабини ишлаб чиқиша мамлакат ижтимоий-иқтисодий тарақиётининг истиқболлари, жамият эҳтиёжи, фан, техника, технология ва маданият ютиклари, кадрлар тайёрлаш борасида жаҳон тенденцияларидан келиб чиқиб, иқтисодиёт соҳаларининг модернизациялашув шароитида кадрлар истеъмолчиларининг талабларини олий таълим мазмунига тезкор жорий этишига тегишли шароитлар яратиш, олий таълим давлат талим стандартларини халқаро амалиётдаги академик стандартлар билан уйғунлаштирилди ҳамда уларни узвийлиги таъминланди.

Ўқув ишлар бўйича проректор

Ф.Ф. Каримова

5230100 – Иқтисодиёт(темир йўл транспорти) бакалавриат таълим йўналиши ўкув жараёни жадвали ва ўкув режасининг 2017 йилда тасдиқланган ўкув режаси билан қиёсий-солишиштирма жадвали

I. ЎҚУВ ЖАРАЁНИ ЖАДВАЛИ

2017 йил ўкув режаси бўйича

Курс	Хафталар												Ўкув жараёни: шундан		Таълигар Ҳаммаси																																				
	Сентябрь					Октябрь			Ноябрь		Декабрь		Январь		Февраль		Март		Апрель		Май		Июнь		Июль		Август																								
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	32	33	34	35	36	37	38	39	40	41	42	43	44	45	46	47	48	49	50	51	52
I											T	T		A	A																A	A	M	M	T	T	T	T	T	T	42	36	4	2	-	10	52				
II											T	T		A	A															A	A	M	M	M	M	T	T	T	T	44	36	4	4	-	8	52					
III											T	T		A	A														A	A	M	M	M	M	M	T	T	T	46	36	4	6	-	6	52						
IV														A	A	M	T	T	M									A	A	D	D	D	B	B	B	B	T	T	T	42	28	7	2	5	6	48					
																																												Жами	174	136	19	14	5	30	204

Назарий таълим

Малака амалиёти

Аттестация

Давлат аттестацияси

Бити्रув малакавий иши

Таътил

2018 йил ўкув режаси бўйича

Курс	Хафталар												Ўкув жараёни хафталари сони: шундан		Таътил хафталари сони Ҳаммаси																																				
	Сентябрь					Октябрь			Ноябрь		Декабрь		Январь		Февраль		Март		Апрель		Май		Июнь		Июль		Август																								
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	32	33	34	35	36	37	38	39	40	41	42	43	44	45	46	47	48	49	50	51	52
I											T	T		A	A													A	A	M	M	T	T	T	T	T	T	42	36	4	2	-	10	52							
II											T	T		A	A													A	A	M	M	M	M	T	T	T	T	44	34	4	6	-	8	52							
III											T	T		A	A													A	A	M	M	M	M	M	T	T	T	46	34	4	8	-	6	52							
IV											T	T		A	A	M	M	M	M	M	M	M	M	M	M	M	D	D	B	B	B	B	B	T	T	T	42	18	4	14	6	6	48								
																																												Жами	174	122	16	30	6	30	204

Аттестациялар

Малакавий амалиёт

Давлат аттестацияси

Битирилув малакавий иши хўмояси билан

Таътил

Назарий таълим хафталари сони 136тадан 122 хафтага ўзгаририлди. 8-семестрда малакавий амалиёт ва битирилув малакавий ишининг хўмояси назарда тутилган. Малакавий амалиёт 14 хафтадан 30 хафтага кўпайтирилган. Битирилув малакавий иши хафтаси 5тадан бтага кўпайтирилган.

II. ЎҚУВ РЕЖАСИ

Т/р	Ўқув фанлари, блок ва фаолият турларининг номлари	2017 йилдаги ўқув режа бўйича			2018 йил ўқув режаси бўйича			Аудитория юкламаси фарки +/-	Изоҳ*		
		Юклама ҳажми, соат ва % да		Юклама ҳажми, соат ва % да							
		Умумий	%	Аудитория	Умумий	%	Аудитория				
1.	Гуманитар ва ижтимоий-иктисодий фанлар	968	13,2	630	1866	28,3	1110	+898			
1.00.	Гуманитар ва ижтимоий-иктисодий фанлар	968	13,2	630	1866	28,3	1110	+898			
1.01.	Ўзбекистон тарихи	92		54	78		54	-14			
1.02.	Миллий гоя: асосий тушунчга ва тамойиллар	60		36				-64	Ўқув режадан чиқарилди		
1.03	Диншунослик	60		36	64		36	+4			

1.04.	Фукаролик жамияти.	92		54	78		54	-14	Ўзбекистонни ривожлантириш стратегияси. Фукаролик жамиятига ўзгаририлди
1.05.	Фалсафа	120		72	128		72	+8	
1.06.	Ўзбек (рус) тили	124		90	150		90	+26	
1.07.	Хорижий тил	300		216	356		208	+56	
1.08.	Жисмоний маданият*	120		72	128		72	+8	
2.00.	Математик ва табиий-илемий фанлар	900	12,3	540					
2.01.	Aхборот-коммуникацион технологиялар ва тизимлар	240		144	168		108	-72	Ахборот технологиялари ва жараёнларни математик моделлаштириш фанига ўзгаририлди ва 1- блокга ўтказилди
2.02.	Иктисадчилар учун математика	240		144	244		144	+4	1-блокка ўтказилди
2.03.	Иктисадий математика	180		108	236		136	+56	1-блокка ўтказилди
2.04.	Эконометрика асослари	240		144	236		136	-4	1-блокка ўтказилди
3.00.	Умумкасбий фанлар	3696	50,3	2136	3005	45,6	1586	-691	2-блок деб ўзгаририлди
3.01.	Иктисадиёт назарияси	242		144	279		144	+37	
3.02.	Иктисадий таълимотлар тарихи	120		72				-120	Ўкув режадан чиқарилди
3.03.	Микроиктисадиёт	138		90	261		136	+123	
3.04.	Макроиктисадиёт	120		72	137		72	+17	
3.05.	Статистика	242		144	124		64	-118	
3.06.	Менежмент	138		90	261		136	+123	
3.07.	Маркетинг	120		72	261		136	+141	
3.08.	Бухгалтерия хисоби	138		90	320		180	+182	
3.09.	Молия ва кредит	256		126				-256	Ўкув режадан чиқарилди
3.10.	Мехнат иктисадиёти	120		72				-120	Ўкув режадан чиқарилди
3.11.	Бизнес режалаштириш	156		108	203		108	+47	
3.12.	Минтақавий иктисадиёт	120		72	203		108	+83	
3.13.	Инновацион иктисадиёт	228		144				-228	Ўкув режадан чиқарилди
3.14.	Инвестицион лойиҳалар таҳлили	174		112	213		108	+39	
3.15.	Институционал иктисадиёт	316		162				-316	Ўкув режадан чиқарилди
3.16.	Транспорт корхоналари менежменти	246		126				-246	Ўкув режадан чиқарилди
3.17.	Темир йўлда ташниш таннархи калькуляцияси	192		112	246		136	+54	Ихтисослик фанлари таркибига ўтказилди
	Танлов фанлари	630		328	285		154	-345	3-блок деб ўзгаририлди
4.00.	Ихтисослик фанлари	1326	18,1	776	1337	20,3	736	+11	
4.01.	Темир йўл транспорти корхоналаридаги мехнатни меъёрлаша ва унга хак тўлашни ташкил этиш	210		90	264		136	+54	
4.02.	Темир йўл транспорти иктисадиёти	450		280	354		204	-96	
4.03.	Темир йўл тасдиқланган билим соҳаси иктисадиёти	450		280	208		108	-242	
4.04.	Темир йўл корхоналари маркетинги	134		84				-134	Ўкув режадан чиқарилди
	Танлов фанлари	82		42	265		152	+183	
5.00.	Кўшимча фанлар	454	6,2	270	380	5,8	228	-74	
	Жами	7344	100	4352	6588	100	3660	-756	

8-семестрда малакавий амалиёт ва битирув малакавий ишининг химояси назарда тутилган. Ўкув режа блокларидаги умумий юклама ва назарий таълим ҳажмлари ва фанларнинг умумий аудитория юкламалари ҳажмига соҳа мутахассислари билан келишилган холда тегишли ўзгаришилар киритилди.

Ўкув режа блокларидаги умумий юклама ва назарий таълим ҳажмлари Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг 2015 йил 10 январдаги 3-сон қарори билан тасдиқланган билим соҳаси меъёрларига мослаштирилди. Аввалги ўкув режадаги 2 ҳафталик малакавий амалиёт 8 семестрга кўчирилди. Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг 2015 йил 10 январдаги 3-сон қарори билан тасдиқланган билим соҳаси меъёрларига мослаштириш учун ўкув режа блокларидаги фанларнинг умумий ва аудитория юкламалари ҳажмига соҳа мутахассислари билан келишган холда тегишли ўзгаришилар киритилди.

/ ТТЙМИ ўкув ишлари проректори

Ф.Ф. Каримова

10
**5230100 –Иқтисодиёт (темир йўл транспорти)
бакалавриат таълим йўналиши**

Давлат таълим стандартининг халқаро миқёсидағи бошқа таълим стандартлари билан қиёсий таққослаш*

Бакалавриат таълим жараёнининг умумий кўрсаткичлари

№	Таълим жараёни	Ўзбекистон Республикаси (бакалавриат)	Россия (бакалавриат)	Сингапур (бакалавриат)	АҚШ (бакалавриат)
1.	Бошланиши	Коллеж, ақадемик лицейдан кейин	Коллеж, ақадемик лицей, ўрга мактабдан кейин	Ўрта мактабни битиргандан сунг	Коллеж, ақадемик лицейдан кейин
2.	Давомийлиги	4 йил	4 йил	4 йил	4 йил
3.	Таълим олувчилик сони	40-50 та	60-80 та	50-60 та	80-100 та
4.	Ўтиш жойлари	Таълим муассасаларининг илмий тадқиқот бўйимларида, илмий тадқиқот институтларида, илмий муассасалар ва ўқув юртларининг тадқиқот бўйимларида ўтказилади	Университет факультетлари, аудиториялар, заллар, лабораториялар ва кампуснинг бошқа жойлари	Университет факультетлари, аудиториялар, заллар, лабораториялар, илмий-тадқиқот институтлари, ишлаб чиқариш корхоналари ва ташкилотлари	Университет факультетлари, аудиториялар, заллар, лабораториялар ва кампуснинг бошқа жойлари
5.	Таълим берувчилар	Иқтисодиётга оид мутахассислар бўйича илмий даражага эга бўлган фан доктори, доценти ёки фан номзоди, ҳамда илмий даражага эга бўлмаган катта ўқитувчи ва ассистентлар “Ўзбекистон темир йўллари” АЖ нинг тажрибага эга бўлган юқори малакали мутахассис ва амалиётчилар, амалий кўникмаларни ўргатиш бўйича тор доирадаги мутахассислар	Таянч маълумотга эга бўлган ассистент, катта ўқитувчилар, фан номзоди ва доцентлар, фан доктори ва профессорлар	Юқори малакали ўқитувчилар, PhDra эга бўлган асосшайт - профессорлар ва профессорлар	Юқори малакали ўқитувчилар, PhDra эга бўлган асосшайт - профессорлар ва профессорлар
6.	Таълим жараёнини кузатиш ва назорат қилиши	Куйидаги тартибда амалга оширилади: Факултет деканлари, тайёрлаш кафедраси мудири,	Куйидаги тартибда амалга оширилади: деканат - кафедра мудири - бевосита таълим берувчи ўқитувчи –	Куйидаги тартибда амалга оширилади: деканат - кафедра мудири - бевосита таълим берувчи ўқитувчи –бакалавр	Куйидаги тартибда амалга оширилади: деканат - кафедра мудири - бевосита таълим берувчи ўқитувчи –бакалавр

		таълим берувчи профессор- ўқитувчилар	бакалавр		

Бакалавриатурада таълим жараёниг таркиби

№	Таълим жараёни	Ўзбекистон Республикаси (ТошТЙМИ)	Россия (Сибирский государственный институт путей сообщения)	Сингапур	АҚШ (California State Politechnic Universiti. Pomona)
1	Назарий таълим	Асосий кисм аудитория (маъруза, амалий, лаборатория, курс лойиҳа иши) ва мустақил таълим кўринишида ўтказилади	Замонавий педагогик технологияларга асосланган ҳолда маърузалар шаклида ўтказилади	Замонавий педагогик технологияларга асосланган ҳолда маърузалар шаклида ўтказилади	Замонавий педагогик технологияларга асосланган ҳолда маърузалар шаклида ўтказилади
2	Амалий таълим	Ўқув дастурида кўрсатилган ротациялар кўринишида “Ўзбекистон темир йўллари” АЖ нинг бўлинмаларида	Ўқув дастурида кўрсатилган амалий, лаборатория ва семинар машғулотлари шаклида ўтказилади	Ўқув дастурида кўрсатилган амалий, лаборатория ва семинар машғулотлари шаклида ўтказилади	Ўқув дастурида кўрсатилган амалий, лаборатория ва семинар машғулотлари шаклида ўтказилади
3	Илмий-тадқиқот ишлари	Бакалавриатурада таълим олувчилар айрим илмий мавзулар бўйича битирув ишини асосан ТошТЙМИда амалга оширади. Кафедранинг етакчи профессор-ўқитувчилари битирув ишига раҳбар этиб тайинланади. Битирув ишини бажариш давомида илмий мақолалар, тезислар ёзиш, республика ва халқаро илмий анжуманларда иштирок этиш ва маърузалар билан чиқишлари	Бакалавриатура талабалари ўқиш жараёнида илмий мавзуси кейинги босқичда магистрлик илмий ишига асос сифатида танланади ва мустақил илмий изланиш кўринишида амалга оширилади.	Талабанинг мустақил илмий иши мавзуси кафедра илмий проекти таркибига киритилган бўлади ва университетнинг профессор – ўқитувчилари раҳбарлик қиласи.	Талабанинг мустақил илмий иши мавзуси кафедра илмий проекти таркибига киритилган бўлади ва университетнинг профессор – ўқитувчилари раҳбарлик қиласи.

		мумкин			
4	Мустақил таълим	Бакалаврларнинг мустақил иши ўкув режасидаги муайян фанни ўзлаштириш учун белгиланган ўкув жараёнининг ажралмас қисми бўлиб, билимлар мустақил ўзлаштириш кўникмаларини шакллантириш ва замонавий ахборот манбаларидан самарали фойдаланишга йўналтирилади.	Фан мавзуларининг камидаги 55 фоизи мустақил таълим тарзида ўзлаштирилиши кўзда тутилган.	Бакалавр яратилган барча шартшароитлардан унумли фойдаланишлари мумкин	Бакалавр яратилган барча шартшароитлардан унумли фойдаланишлари мумкин
5	Таълим жараёнида баҳолаш	Бакалаврларнинг назарий ва амалий кўникмалари бўйича билимларини баҳолаш бакалавр рейтинг тизими асосида жорий, оралиқ, якуний баҳо кўринишида амалга оширилади. Якуний давлат имтихон саволлари оғзаки, текст кўринишида ва амалий кўникмаларни намойиш этиш кўринишида талаб қилинади.	Бакалаврнинг назарий ва амалий кўникмалари бўйича билимларини баҳолаш (синов ва имтихон) ёзма иш ёки тест кўринишида амалга оширилади	Бакалаврнинг назарий ва амалий кўникмалари бўйича билимларини баҳолаш (синов ва имтихон) ёзма иш ёки тест кўринишида амалга оширилади	Бакалаврнинг назарий ва амалий кўникмалари бўйича билимларини баҳолаш (синов ва имтихон) ёзма иш ёки тест кўринишида амалга оширилади

Бакалавриатурада таълим жараёнининг мазмуни ва давомийлиги

Ўзбекистон Республикаси (ТошТЙМИ)*	Мудда ти	Россия	Мудда ти	Сингапур	Мудда ти	АҚШ (California State Politechnic Universiti. Pomona)	Муддат и
1.Иқтисодий назария	10 ой	Экономическая теория	4 ой	Economics	8 ой	Economics	8 ой
2.Микроиқтисодиёт	5 ой	Микроэкономика	4 ой	Contemporary Microeconomics Principles	4 ой	Геодезия	8 ой
3.Макроиқтисодиёт	5 ой	Макроэкономика	4 ой	Elasticity and Plasticity	4 ой	Contemporary Macroeconomics Principles	4 ой
4.Статистика	10 ой	Статистика	10 ой	Mining and Preparation of Raw Materials	8 ой	Bisness Analytics	4ој
5.Менежмент Маркетинг	10 ой	Менежмент Маркетинг	10 ой	Principles of Managment	4 ой	Principles of Management	8 ой
6.Минтақавий иқтисодиёт	10 ой	Региональная экономика	10 ой	Regional economics	10 ой	Regional economics	8 ой
7.Бухгалтерия хисоби назарияси	10	Теория бухгалтерского учёта	10	Internship in Accounting	10	Introductory Financial Actg	8
8.Молия ва кредит	10 ой	Финансы и кредит	10 ой	Assurance& Auditing	8 ой	Auditing Theory and practice	8 ой
9.Темир йўл ташиш таннархи калькуляцияси	5 ой	Калькуляция себестоимости железнодорожных перевозок	5 ой	Institutional Economics	4 ой	Institutional Economics	4 ой

Изоҳ: *) Мазкур таълим йўналиши бўйича қайд этилган университетлардан ташқари Тампа Университети, Мичиган технологик университети, Германиянинг Аахен олий техник мактаби, Швециянинг Қирол технологик институти тажрибаси ўрганилди.

**) Мазкур таълим йўналиши бўйича, Россия, Япония ва АҚШ университетларида бундан бошқа ихтисослик фанлари ҳам ўтилади. Фанларнинг номи чет эл университетларда бироз ўзгарган бўлиши мумкин, аммо асосий мазмуни мазкур фанлар билан бир ҳил.

ТТЙМИ “Иқтисодиёт ва менежмент” кафедраси мудири

Н.А. Ходжаева

5230100 –Иқтисодиёт (темир йўл транспорти) бакалавриат бўйича ўқув фанларининг рўйхати

T/p	Ўқув фанлари (курслар) ва илмий фаолият турларининг номи	Умумий юкламанинг ҳажми, соатларда
1.00.	Гуманитар ва табиий-илмий фанлар	1866
1.01	Ўзбекистон тарихи	78
1.02	Ўзбекистонни ривожлантириш стратегияси. Фуқаролик жамияти	78
1.03	Фалсафа	128
1.04	Диншунослик	64
1.05	Ўзбек (рус) тили	150
1.06	Хорижий тил	356
1.07	Жисмоний маданият*	128
1.08	Ахборот технологиялари ва жараёнларни математик моделлаштириш	168
1.09	Иқтисодчилар учун математика	244
1.10	Иқтисодий математика	236
1.11	Эконометрика асослари	236
2.00	Умумкасбий фанлар	3005
2.01	Психология	57
2.02	Иқтисодиёт назарияси	279
2.03	Минтақавий иқтисодиёт	203
2.04	Микроиқтисодиёт	261
2.05	Макроиқтисодиёт	137
2.06	Менежмент	261
2.07	Маркетинг	261
2.08	Бухгалтерия хисоби	320
2.09	Статистика	124
2.10	Иқтисодий таҳлил	124
2.11	Инвестицион лойиҳалар таҳлили	213
2.12	Бизнес режалаштириш	203
2.13	Темир йўл транспорти асослари	140
2.14	Жаҳон иқтисодиёти ва халқаро иқтисодий муносабатлар	137
	Танлов фанлари	285
2.16.1.	Мехнат иқтисодиёти	166
2.16.2.	Юк ва тижорат ишларини бошқариш	119
3.00.	Ихтисослик фанлари	1337
3.01.	Темир йул транспорти корхоналаридамеҳнатни меъёrlаш ва унга ҳақ тулашни ташкил этиш	264
3.02.	Темир йул транспорти иқтисодиёти	354
3.03.	Темир йул транспорти корхоналари иқтисодиёти	208
3.04.	Темир йулда ташиш таннархи калькуляцияси	246
	Танлов фанлари	265
3.05.	Логистика	265
4.00.	Қўшимча фанлар	380
4.01.	Хаёт фаолияти хавсизлиги	117
4.02.	Фавқулотда вазиятлар ва фуқаро химояси	78
4.03.	Туризм иқтисодиети	119
	ЖАМИ	6588
	Малака амалиёти	1620
	Битирув малакавий иши	324
	Аттестациялар	864
	ЖАМИ	2808
	ҲАММАСИ	9396

ТТЙМИ ўқув-услубий бўлим бошлиғи

Г. Халбаева

